

16. ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

- 16.1. Засоби, що застосовуються при захворюваннях вуха**
  - 16.1.1. Засоби для видалення сірчаної пробки**
  - 16.1.2. Засоби для лікування зовнішнього отиту**
    - 16.1.2.1. Препарати з в'яжучою, протизапальною, знеболюючою та припікаючою дією**
    - 16.1.2.2. Комбінації глюкокортикоїдів з антибактеріальними або протигрибковими засобами**
    - 16.1.2.3. Антибактеріальні та антисептичні засоби**
    - 16.1.2.4. Протигрибкові засоби**
    - 16.1.2.5. Комбінації протигрибкових, антибактеріальних засобів, місцевих анестетиків та глюкокортикоїдів**
  - 16.1.3. Засоби для лікування середнього отиту**
  - 16.1.4. Засоби для лікування кохлеовестибулярних розладів**
- 16.2. Лікарські засоби, що застосовуються при захворюваннях носа та навколоносових синусів**
  - 16.2.1. Засоби для лікування ринітів та синуситів**
    - 16.2.1.1. Препарати для місцевого застосування**
      - 16.2.1.1.1. Антибактеріальні препарати для місцевого застосування**
      - 16.2.1.1.2. Комбінації антибактеріальних засобів з глюкокортикоїдами та адреноміметиками**
      - 16.2.1.1.3. Симпатоміметики для місцевого застосування**
        - 16.2.1.1.3.1. Прості препарати**
        - 16.2.1.1.3.2. Симпатоміметики у комбінації з іншими препаратами**
      - 16.2.1.1.4. Антигістамінні засоби для місцевого застосування**
      - 16.2.1.1.5. Глюкокортикоїди для місцевого застосування**
      - 16.2.1.1.6. Стабілізатори мембран опасистих клітин**
      - 16.2.1.1.7. Засоби елімінаційної терапії при захворюваннях носа**
    - 16.2.1.2. Препарати для системного застосування**
      - 16.2.1.2.1. Симпатоміметики для системного застосування та їх комбінації з H1-блокаторами**
      - 16.2.1.2.2. Антигістамінні засоби**
      - 16.2.1.2.3. Глюкокортикоїди для системного застосування**
      - 16.2.1.2.4. Протизапальні засоби**
      - 16.2.1.2.5. Імуномодулятори**
  - 16.2.2. Засоби для лікування поліпозної риносинусопатії**
  - 16.2.3. Засоби для лікування носової кровотечі**
  - 16.2.4. Засоби для лікування атрофічного риніту**
- 16.3. Лікарські засоби, що застосовуються при захворюваннях глотки**
  - 16.3.1. Антисептичні засоби**

16.3.1.1. Прості антисептичні засоби

16.3.1.2. Комбіновані антисептичні засоби

16.3.2. Рослинні та гомеопатичні препарати

16.3.3. Муколітичні засоби

16.3.4. Інші засоби

16.4. Засоби, що застосовуються при захворюваннях гортані

16.4.1. Засоби для лікування ларингіту

16.4.2. Засоби для лікування набряку гортані

16.1. Засоби, що застосовуються при захворюваннях вуха

16.1.1. Засоби для видалення сірчаної пробки

Вушна сірка – нормальний продукт життєдіяльності сірчаних залоз, що містяться в зовнішньому слуховому ході. Зазвичай вушна сірка евакуюється з вуха самостійно. При порушенні самостійного видалення сірки утворюються сірчані пробки. Коли сірчана пробка призводить до порушення слуху, її або видаляють за допомогою вимивання, або з допомогою інструментів. Для вимивання використовують шприц Жане, воду, підігріту до t° тіла або р-н 0,02% фурациліну, 0,1% р-н калію перманганату. У хворих з перфорацією барабанної перетинки та у пацієнтів, які перенесли операції на вусі, сірчані пробки видаляють лише інструментально. За необхідності пробку розм'якшують перед промиванням за допомогою вушних крапель: 5% р-ну гідрокарбонату натрію, 3% р-ну перекису водню. Для розм'якшення щільних пробок краплі можна застосовувати протягом кількох днів.

16.1.2. Засоби для лікування зовнішнього отиту

Після збирання анамнезу проводять огляд вушної раковини, зовнішнього слухового проходу та барабанної перетинки. За необхідності виконують туалет зовнішнього слухового проходу з видаленням патологічних виділень та беруть мазок для мікробіологічного дослідження.

ЛЗ вводять у зовнішній слуховий прохід шляхом вливання крап. з наступним їх нагнітанням у глибокі відділи за рахунок натиснення на козелець (хворий при цьому нахиляє голову в бік, протилежний хворому вуху, або ж крап. вводять в положенні лежачи на боці), інсуфляції – вдування порошку, змазування шкіри мазями за допомогою зонду з ватою. Подовження дії ЛЗ можна досягнути за рахунок введення у зовнішній слуховий прохід марлевої турунди, просоченої р-ном препарату, або мазю.

Для лікування зовнішнього отиту бактеріального походження застосовують місцеві АБЗ, частіше їх комбінують із системними АБЗ. Якщо має місце перфорація барабанної перетинки, ототоксичні антибіотики протипоказані. Щоб запобігти розвитку грибкової флори, курс лікування АБЗ для місцевого застосування не повинен перевищувати 7-10 днів. При вираженому запаленні шкіри слухового проходу й особливо екзематозних змінах доцільне застосування місцевої комбінації АБЗ та ГК.

Препарати 3-5% р-ни срібла протейнату або срібла нітрату застосовують для зменшення запалення шкіри. Грануляції та поліпи припікають згаданими препаратами, але у вищих їх концентраціях. Призначають також ваготіл.

З метою знеболення додатково призначають неопіюідні анальгетики, наприклад парцетамол.

При інфекції, викликаній резистентними стафілококами, препаратами вибору є мупіроцин, оксацилін та стафілококовий бактеріофаг. У хворих з імунodefіцитом та ЦД збудником часто є *P.aeruginosa*, тому їм показані ципрофлоксацин, цифран, таривід, інцесті-бактеріофаг; місцево – хлоргексидин.

При опіках вушної раковини і зовнішнього слухового проходу призначають дерматол 1,0 г з ланоліном та вазеліном по 5,0 г; ацетат алюмінію з дистильованою водою 2:100.

При екземі шкіри вушної раковини та зовнішнього слухового проходу призначають ГК-креми та мазі (*див. розділ «Дерматовенерологія. Лікарські засоби»*), при цьому віддається перевага дермозолону, проте не слід допускати довготривалого його застосування.

При відмороженні вушної раковини місцево застосовують наступні складі: іхтіол з ланоліном 1:1, рідина Бурова, алюмінію ацетату 8% р-н (1 ч. л. на 50 мл води).

При підозрі на грибкове ураження шкіри зовнішнього слухового проходу беруть матеріал для мікологічного дослідження. При ураженні плісневими грибами (наприклад, *Aspergillus*) основу місцевої терапії складають нафтифін, фулорцин. Якщо висіваються гриби *Candida*, ефективними є клотримазол,

біфоназол, нізорал, мікозолон; при поєднаному грибковому та бактеріальному ураженні застосовують ізоконазол, циклопірокс, нафтифін, кандибіотик. За недостатньої ефективності місцевого протигрибкового лікування призначають системну терапію.

16.1.2.1. Препарати з в'яжучою, протизапальною, знеболюючою та припікаючою дією

Комбіновані препарати

- **Феназол + Лідокаїн (Phenazole + Lidocaine) **^[1]**

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ОТИПАКС®	БІОКОДЕКС, Франція	Крап.вушні у фл.	16 г	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ОТИПАКС®	Лабораторіс БІОКОДЕКС, Франція	Крап.вушні у фл.	16 г	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	

16.1.2.2. Комбінації глюкокортикоїдів з антибактеріальними або протигрибковими за собаками

(також див. розділ «Офтальмологія. Лікарські засоби»)

- **Бетаметазон + гентаміцин (Betamethasone + gentamicin)**

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ГАРАЗОН®	Шерінг-Плау Лабо Н.В., Бельгія, власна філія Шерінг-Плау Корпорейшн, США, Бельгія/США	Крап.очні/вушні по 5 мл у фл.-крап.	1 мг/3 мг у 1 мл	№1	відсутня у реєстрі ОВЦ	

- **Фраміцетин + граміцидин с + дексаметазон (Framycetin + gramicidin c + dexamethasone)^[1]**

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	СОФРАДЕКС®	Авентіс Фарма Лімітед, Індія	Крап. очні/вушні по 5 мл у фл.-крап.	5,0мг/0,05мг/0,5мг в 1мл	№1	відсутня у реєстрі ОВЦ	

- **Дексаметазон + поліміксін В + хлорамфенікол (Dexamethasone + polymyxine B + chloramphenicol)**

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ДЖЕНОДЕКС	Дженом Біотек Пвт. Лтд., Індія	Крап.очні/вушні у фл.	(8403МО/мг) 5000МО/5мг /1мг в 1мл	№1	відсутня у реєстрі ОВЦ	

16.1.2.3. Антибактеріальні та антисептичні засоби

- **Офлоксацин (Ofloxacin) *^[1]** (див. п. 17.2.11. розділу "ПРОТИМІКРОБНІ ТА АНТИГЕЛЬМІНТНІ ЗАСОБИ")

Фармакотерапевтична група: S03AA - засоби, що застосовуються в офтальмології та отології. Протимікробні засоби.
Основна фармакотерапевтична дія: належить до групи фторхінолонів; у клітинах бактерій він інгібує ДНК-топоізомеразу II роду - ензим, необхідний для дуплікації та транскрипції ДНК бактерій; має широкий антибактеріальний спектр дії; після введення у вухо разової дози крап. 0,3% р-ну концентрація препарату у сироватці була у 1000 разів нижча, ніж після перорального введення; концентрація препарату в оторей була високою і наближалася до концентрації введеного препарату (3 г/л).

Показання для застосування ЛЗ: зовнішні отити, г. отити середнього вуха, загострення хр. гнійних отитів середнього вуха (з проведенням перфорації барабанної перетинки) та профілактично при оперуванні вух у дорослих; у дітей - зовнішні отити, г. отити середнього вуха з проведенням тимпанотомії.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: 0,3% р-н показаний дорослим, підліткам та дітям віком старше 3-х років; після закапування р-ну у вухо, пацієнт повинен перебувати у положенні хворим вухом догори принаймні протягом 5-ти хв. після введення препарату; рекомендується підігріти р-н перед закапуванням у вухо; для кращого проникнення р-ну до середнього вуха рекомендовано відтягнути козелок вушної раковини назовні; дорослим при зовнішніх отитах вводять 10 крап. 2 р/добу протягом 10 днів; при загостренні хр. гнійних отитів середнього вуха (з проведенням перфорації

барабанної перетинки) рекомендовано 10 крап. 2 р/добу протягом 14 днів; дітям віком 3 роки і старше - при зовнішніх отитах, г. середніх отитах з проведенням тимпанотомії по 5 крап. 2 р/добу протягом 10 днів.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: свербіння вуха та гіркий присмак у роті; екзема, парестезія, запаморочення, шум та біль у вусі, відчуття сухості в роті.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до фторхінолонів; інфекційні запалення зовнішнього слухового проходу чи внутрішнього вуха, спричинені стійкими до офлоксацину штамми бактерій, дитячий вік до 3 років.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	УНІФЛОКС	ТОВ "УНІМЕД ФАРМА", Словачка Республіка	крап. очні/вушні	0,3 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

- **Ципрофлоксацин (Ciprofloxacin)** * [1] (див. п. 17.2.11. розділу "ПРОТИМІКРОБНІ ТА АНТИГЕЛЬМІНТНІ ЗАСОБИ")

Фармакотерапевтична група: S03A A07 - засоби для застосування в офтальмології та отології; протимікробні засоби.

Основна фармакотерапевтична дія: належить до групи фторхінолонів; має широкий антибактеріальний спектр дії; виявляє високу активність відносно більшості аеробних Гр(-) м/о, включаючи *Pseudomonas aeruginosa*; ефективний відносно аеробних Гр(+) м/о (стафілококи і стрептококи)

Показання для застосування ЛЗ: Г. отит зовнішнього вуха, г.отит середнього вуха з дренажем ч/з тимпаностомічну трубку, спричинені штамми бактерій, чутливими до ципрофлоксацину.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Для дорослих доза складає 4 краплі у вушний прохід 2 р/день; для пацієнтів, яким потрібне застосування вушних тампонів, дозу можна подвоїти тільки при першому застосуванні. Для дітей доза складає 3 крап. у вушний прохід 2 р/ день; тривалість лікування не повинна перевищувати 5 - 10 днів

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: свербіж у вусі, дзвін у вусі; головний біль; дерматит.

Протипоказання до застосування ЛЗ: Підвищена чутливість до ципрофлоксацину, інших хінолонів або до будь-якого компоненту препарату.

Визначена добова доза (DDD): невизначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ЦИПРОФАРМ®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	краплі очні та вушні	0,3 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ЦИПРОФАРМ®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	краплі очні та вушні	0,3 %	1	15.00	
	ЦИПРОФЛОКСАЦИН	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	краплі очні та вушні	3 мг/мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
II.	ЦИПРОМЕД	Промед Експортс Пвт. Лтд., Індія	краплі вушні	0,3 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ЦІЛОКСАН®	Алкон-Кув'єрор, Бельгія	краплі очні/вушні	0,35 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

- **Норфлоксацин (Norfloxacin)** (див. п. 17.2.11. розділу "ПРОТИМІКРОБНІ ТА АНТИГЕЛЬМІНТНІ ЗАСОБИ")

Фармакотерапевтична група: S03AA - засоби, що застосовуються в офтальмології та отології. Протимікробні засоби.

Основна фармакотерапевтична дія: антимікробна дія; належить до групи фторхінолонів; пригнічує активність ДНК-гіраз бактерійної клітини та реплікацію ДНК бактерій; має широкий спектр антимікробної дії щодо переважної більшості грамнегативних мікроорганізмів. До дії препарату нечутливі анаеробні бактерії, малочутливі *Enterococcus* і *Acinetobacter*.

Показання для застосування ЛЗ: інфекції зовнішнього та середнього вуха (зовнішні отити, хр. пійні середні отити).

Спосіб застосування та дози ЛЗ: при захворюваннях вуха призначають у вуху по 5 крап. 3 р/добу; перед застосуванням крап. слід провести санацію зовнішнього слухового проходу; після інстиляції приблизно 2 хв голову слід тримати у положенні хворим вухом догори; у зовнішній слуховий прохід можна покласти ватну туруну; застосування препарату слід продовжити протягом 48 год після зникнення ознак хвороби.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: АР з боку шкіри зовнішнього вуха: свербіж у вусі, дзвін у вухах; неприємний присмак у роті.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до фторхінолонів; вагітність і лактація; дитячий та підлітковий вік до 15 років; вірусні та грибкові захворювання очей та вух.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	НОРФЛОКСАЦИН	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	крап. очні та вушні	3 мг/мл	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

- **Декаметоксин (Decamethoxin)**

Фармакотерапевтична група: S02AA - засоби для застосування в отології. Протимікробні засоби.

Основна фармакотерапевтична дія: антисептична, бактерицидна, спороцидна, фунгіцидна дії; широкий спектр антимікробної дії відносно грам позитивних і грамнегативних мікроорганізмів (гноєтворні коки, у тому числі стафілококи з множинною антибіотикостійкістю, ентеробактерії, коринібактерії дифтерії), найпростіших, дріжджоподібних грибів роду *Candida*, дерматомицетів та вірусів; підвищує чутливість бактерій до АБ, потенціює дію традиційних антимікробних засобів при комплексному лікуванні.

Показання для застосування ЛЗ: Лікування бактеріальних і грибкових г. і хр. зовнішніх і середніх неперфоративних отитів.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: у кожне вухо закачують по 2-3 краплі. 3-4 р/добу; тривалість курсу лікування залежить від тяжкості захворювання і досягнутого ефекту.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: При місцевому застосуванні: скороминуче печіння, а також реакція місцевого подразнення вуха при гіперчутливості до препарату. У таких осіб можлива поява висипань на шкірі, печіння, сухості, свербіжу після застосування препарату та інших місцевих АР, при ендобронхіальному введенні відчуття жару за ґрудиною, що самостійно минає ч/з 20-30 хв після закінчення процедури.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	АУРДЕКСАН	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Краплі вушні у фл.	0,5 мг/мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	АУРІСАН®	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Краплі вушні у фл.	0,5 мг/мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

- **Мірамістин (Myramistin) **** (див. п. 15.1.1.3. розділу "ОФТАЛЬМОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")

Комбіновані препарати

- **Фуксин + кислота борна + фенол + ацетон + резорцин + етанол (Fuxinum + boric acid + phenol + acetone + resorcin + ethanol)****

	Торгова назва	Виробник/ країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ФУКОРЦИН	ВАТ "Фіто фарм", м.Артемівськ, Донецька обл., Україна	Р-н для зовнішнього застосування по 25 мл у фл.	фу ксину основ ного 4 мг, к-ти борної 8 мг, фенолу 39 мг, ацетону 0,049 мл, резорцину 78 мг, етанолу 96 % 0,095 мл/1 мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ФУКОРЦИН	ВАТ "Тернопільська фарм. фабрика", м.Тернопіль/ТОВ "Терно фарм", м.Тернопіль, Україна/Україна	Р-н для зовнішнього застосування по 25 мл у фл.	фу ксину основ ного - 4 мг, к-ти борної - 8 мг, фенолу -39 мг, ацетону - 49 мкл, резорцину -78 мг/1 мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ФУКОРЦИН	ДП "Експериментальний з-д мед. препаратів Ін-ту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України", м.Київ, Україна	Р-н для зовнішнього застосування по 25 мл у фл.	фу ксину основ ного 0,004 г, кислоти борної 0,008 г, фенолу 0,039 г, ацетону 0,049 мл, резорцину 0,078 г/1мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

16.1.2.4. Протигрибкові засоби

Для лікування зовнішнього отиту грибкової етіології застосовуються традиційні антифунгіозні ЛЗ – біфоназол, клотримазол, еконазол, хлор нітрофенол, нафтифін - (див. розділ «Дерматовенерологія. Лікарські засоби»)

16.1.2.5. Комбінації протигрибкових, антибактеріальних засобів, місцевих анестетиків та глюкокортикоїдів

- **Хлорамфенікол + клотримазол + беклометазон + лідокаїн (Chloramphenicol + clotrimazol + beclametazon + lidocain)**

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	КАНДИБІОТИК	Гленмарк Фармасьютикалз ЛТД., Індія	Крап.вушні у фл	хлорамфеніколу 50 мг, клотримазолу 10 мг, беклометазону 0,25 мг, лідокаїну 20 мг/1 мл	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КАНДИБІОТИК	Гленмарк Фармасьютикалз ЛТД., Індія	Крап.вушні у фл	хлорамфеніколу - 0.05 г, клотримазолу - 0.01 г, беклометазону - 0.00025 г, лідокаїну - 0.02 г/1 мл	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

16.1.3. Засоби для лікування середнього отиту

При г. середньому отиті у дітей найчастіше етіологічне значення мають пневмококи, гемофільна паличка, моракселла, у дорослих – також β -гемолітичні стрептококи, стафілококи, змішана флора. Під час епідемічного спалаху грипу можлива вірусна етіологія захворювання.

Основу лікування становлять АБЗ, які значно знижують ризик порушення слуху та ймовірність переходу процесу в хр. форму. Засоби лікування г. середнього отиту бактеріального походження залежать від стадії захворювання, віку хворого, інших чинників та застосовуються місцево, системно або місцево і системно одночасно. На стадії ексудації застосовують хірургічне лікування – парацентез. При захворюванні середньої тяжкості у дітей протягом перших днів призначають симптоматичне лікування (неопіодні анальгетики та топічні деконгестанти, якщо порушене носове дихання). За відсутності позитивної динаміки протягом 24 год необхідне призначення АБЗ. *Діти до 2 років практично завжди потребують їх призначення.* Препарати місцевої дії (краплі в вухо) чинять виражену знеболюючу дію при отитах.

Вибір АБЗ відбувається з урахуванням даних про поширеність клінічно значимих збудників та їх резистентність (*див. розділ «Протимікробні та антигельмінтні засоби»*). Для системної терапії зазвичай застосовують амоксицилін, амоксицилін/клавуланат, рокситроміцин, азитроміцин, цефуроксим, цефтриаксон, діоксидин та метронідазол. Якщо з'явилась перфорація барабанної перетинки, місцево застосовують 20% р-н сульфацидаміду, 0,5% р-н діоксидину, рифампіцин. Застосування ототоксичних а/б категорично протипоказане. З метою відновлення або покращення функцій слухової труби застосовують судинозвужуючі засоби (нафазолін, ксилометазолін та ін.) у вигляді крап. в ніс 3-4 р/добу. При вірусній етіології є доцільним призначення грипферону у вигляді крап. в ніс та при катетеризації слухової труби. Хворого слід попередити, щоб він ськався з відкритим ротом, не сильно й не одночасно через обидві ніздрі. Нормалізації функції слухової труби сприяє також її продування за Політцером (можливе лише після купірування запалення в носі та носоглотці) або за допомогою вушного катетера з введенням через просвіт катетера лікарської суміші, яка містить р-н а/б та ГК (наприклад, підрокортизону або дексаметазону).

З протизапальних засобів, які зменшують набряк і секрецію в просвіт барабанної порожнини та слухової труби застосовують фенспірид

Для місцевого лікування при г. середньому отиті застосовують вушні крап. або вводять в зовнішній слуховий прохід марлеві турунди, просочені р-н ЛЗ.

Вибір ЛЗ залежить від форми та стадії захворювання: при катаральному середньому отиті та на початковій (неперфоративній) стадії г. гнійного середнього отиту показаний ендауральний мікрокомпрес з р-ном, який містить суміш рівних частин 96% етилового спирту та гліцерину. У перфоративній стадії з метою видалення гною із слухового апарату та барабанної порожнини необхідно 2-3 р/добу проводити туалет вуха (краще – після закапування 2-3 крап. 3% р-ну перекису водню, який через 1-2 хв видаляють). Потім у вухо вливають р-ни, попередньо підігріті до 37 °С. Більш ефективним буде транстимпанальне напінання ЛЗ, що сприяє їх кращому проникненню у барабанну порожнину і контакту з слизовою оболонкою середнього вуха.

Коли оторея припиняється та закривається перфорація барабанної перетинки, з метою попередження утворення спайок та рубців у барабанній порожнині починають продування слухової труби за Політцером або через катетер та пневмомасаж барабанної перетинки. З тією ж метою призначають протеолітичні ферменти (гіалуронідаза, трипсин, хімотрипсин), які застосовують місцево методом електрофорезу або вводять у вигляді р-ну через просвіт слухової труби при її катетеризації. Ферментні препарати застосовують також при ексудативному та адгезивному середньому отиті. Їх ефект більше виражений у початковій стадії патологічного процесу.

При хр. гнійному середньому отиті провідним є хірургічний метод лікування, проведення якого є ефективнішим у ранні строки з метою попередження розвитку подальшого рубцювання звукопровідного апарату середнього вуха та, як результат, прогресуючої туговухості та тяжких внутрішньочерепних ускладнень. Медикаментозне лікування показане в період загострення з метою попередження затримки гною у середньому та зовнішньому вусі. Перед початком місцевого та системного застосування АБЗ визначають чутливість мікрофлори. Місцево можна використовувати 0,5-1% р-н діоксидину, 0,05% р-н хлоргексидину.

В разі виникнення АР підбирають інші АБЗ та ГЛ. ЛЗ вводять шляхом вливання або транстимпанального напінання крап. у вухо.

Протипоказане використання ототоксичних АБЗ. Для розрідження в'язкого секрету перед застосуванням ЛЗ вводять ферментні препарати (трипсин, хімотрипсин, еластолітин). Великі грануляції та поліпи видаляють за допомогою вушного конхотому, кюретки або вушної петлі.

При повторному мікотичному ураженні середнього вуха *місцево* застосовують натаміцин у вигляді крему, анауран, нітрофунгін, діоксидин, хлоргексидин (0,05% р-н).

- **Рифаміцин (Rifamycin)** ^[1]

Фармакотерапевтична група: S02AA12 – препарат для застосування в отології. Протимікробні засоби.

Основна фармакотерапевтична дія: антимікробна дія; активний відносно широкого спектра грампозитивних та грамнегативних мікроорганізмів, які спричиняють розвиток інфекційно-запальних захворювань середнього вуха; механізм дії пов'язаний з утворенням стабільного комплексу з ДНК-залежною РНК-полімеразою, який перешкоджає росту бактерій.

Показання для застосування ЛЗ: загострення хр. середнього отиту (у тому числі при наявності стійкої перфорації барабанної перетинки); ізольовані гнійні ураження барабанної перетинки; стан після оперативного втручання на середньому вусі.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: дорослим закапують у зовнішній слуховий прохід по 5 крап. 3 р/добу, або вводять турунду, змочену р-ном, на декілька хв. 2 р/добу; використовується для промивання барабанної порожнини через

атинову канюлю; дітям закапувають у зовнішній слуховий прохід по 3 крап. 3 р/добу або вводять турунду, змочену р-ном, на декілька хв. 2 р/добу; тривалість лікування - не більше 7-10 днів.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: АР, можливе рожеве забарвлення барабанної перетинки (яке можна побачити при отоскопії).

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ОТОФА	Лабораторії БУШАРА-РЕКОРДАТІ, Франція	Краплі вушні, у фл.	26 мг (20000МО)/ 1 мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ОТОФА	Лабораторії БУШАРА-РЕКОРДАТІ, Франція	Краплі вушні, р-н, у фл.	26 мг (20000МО)/мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

16.1.4. Засоби для лікування кохлеовестибулярних розладів

Лікування сенсоневральної приглухуватості (СНП) має проводитися з урахуванням відомих ланок патогенезу і стану органів і систем, пов'язаних зі слуховою системою, а при можливості - впливом на етіологічні чинники, з залученням при необхідності відповідних спеціалістів а також обов'язковим системним і індивідуальним підходом. При цьому обов'язковим є врахування стану церебральної гемодинаміки, серцевої діяльності і ЦНС.

При лікуванні СНП застосовуються: 1. Дезінтоксикаційна терапія (з цих заходів починається курс лікування при наявності ознак інтоксикації – реосорбілакт, р-н глюкози та ін. (див. розділ «Невідкладна допомога при гострих отруєннях», «Анестезіологія та реаніматологія. Лікарські засоби»). 2. Спазмолітичні препарати (при наявності спазму та підвищеного тону мозкових судин, наприклад, папаверин, дібазол (див. розділ «Неврологія. Лікарські засоби»). 3. Препарати, які стабілізують АТ. 4. Протизапальні, десенсибілізуючі, антибактеріальні та противірусні препарати (у разі наявності запального процесу, розвитку СНП на фоні ГРВІ). 5. Препарати, які покращують мозковий кровообіг. Оскільки порушення мозкового кровообігу мають місце у переважній більшості хворих на СНП незалежно від етіології та стадії (г. чи хр.), препарати цієї групи входять у базисний курс. В залежності від виявлених змін у церебральній гемодинаміці застосовуються: при підвищеному тонусі мозкових судин - папаверин, цинаризин, при утрудненні венозного відтоку – вінпоцетин, ніцерголін (див. розділ «Неврологія. Лікарські засоби»). 6. При запамороченні, підвищенні внутрішньо-лабіринтного тиску застосовуються бетагістину, цинаризин. 7. Препарати, які сприяють покращенню функціонального стану ЦНС (застосовуються у базисному курсі, особливо при наявності змін у центральних відділах слухового аналізатору) - ноотропні препарати та препарати, що стимулюють метаболізм мозкової тканини (пірацетам, церебролізін, актовегін - див. розділ «Неврологія. Лікарські засоби»). 8. Антиоксиданти (аскорбінова кислота - див. розділ «Невідкладна допомога при гострих отруєннях»). 9. Заспокійливі засоби (при цьому враховується АТ). 10. Препарати, які покращують реологічні властивості крові. 11. Препарати метаболічної, нейропротекторної дії (триметазидин, АТФ, триметилгідрозин пропіонат – див. розділ «Кардіологія. Лікарські засоби»). 12. У випадку г. та загострення хр. СНП – ендауральний електрофорез з стрептокіназою, гепарином (за показаннями).

- **Bemagistin (Betahistine)** ^[1] (див. п. 6.5.7. розділу "НЕВРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")

16.2. Лікарські засоби, що застосовуються при захворюваннях носа та навколоносових синусів

16.2.1. Засоби для лікування ринітів та синуситів

Підхід до лікування різних форм ринітів залежить від їх етіопатогенетичних особливостей. Вибір ЛЗ ґрунтується перед усім на визначенні наявності алергічної або інфекційної природи захворювання та має певні відмінності у дорослих та дітей.

Г. інфекційний риніт зазвичай є одним із проявів ГРВІ, що передбачає застосування препаратів з противірусною дією (інтерферон людський лейкоцитарний у вигляді крап. водного р-ну, римантадин, амізон див. розділ «Антимікробні та антигельмінтні ЛЗ»), які є найбільш ефективними на ранній стадії захворювання; протизапальних засобів (НПЗЗ - див. розділ «Ревматологія.ЛЗ», фенспірид – див.розділ «Пульмонологія. ЛЗ, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів»); ЛЗ, які підвищують імунний захист організму (див. розділ «Імуномодулятори та протиалергічні ЛЗ»). При появі герпетичних висипань призначають ацикловір (див. розділ «Антимікробні та антигельмінтні ЛЗ»). Високу детоксикаційну та противірусну активність має поліоксидоній, гепон, імуномакс (див. розділ «Імуномодулятори та протиалергічні ЛЗ»). При інфекційних ринітах бактеріального походження та бактеріальному ускладненні риніту при ГРВІ застосовують місцеві (фраміцетин, фузафунжін, мупіроцин) та системні АБ засоби (див. розділ «Протимікробні та антигельмінтні ЛЗ»)

Найважливіший фактор лікування при г. риніті у грудних дітей – відновлення носового дихання на періоди годування груддю. Перед годуванням груддю необхідно аспірувати балончиком слиз із кожної половини носа. За 5 хв до годування слід ввести в ніс по 2 крап. р-ну адреналіну в розведенні 1:5000 й по 2

крап. 2% водного р-ну борної кислоти. Між годуваннями 4 р/добу в ніс дитині вливають по 4 крап. 2% р-ну колоїдного срібла (коларголу).

Оскільки затруднення носового дихання є однією з основних ознак різних форм риніту в терапії даної патології широко застосовуються топічні та системні деконгестанти. Назальні крап. та спреї, які містять деконгестанти у вигляді монопрепаратів (ксилومتазолін, нафазолін, оксиметазолін, тетризолін) та їх комбінацій застосовують на протязі нетривалого часу (зазвичай 3-7 днів). При частому та тривалому застосуванні топічних деконгестантів створюються умови для розвинення медикаментозного риніту. Системні деконгестанти чинять виражену судиннозвужуючу дію на слизові оболонки ВДШ, але застосування їх обмежується порівняно частими випадками побічної дії на нервову та СС системи. Призначення системних деконгестантів протипоказане особам, які мають супутню патологію СС системи, гіпертиреоз, ЦД, закрито кутову глаукому, доброякісну гіперплазію передміхурової залози, при наявності феохромоцитоми та дітям у віці до 12 років.

Медикаментозна терапія алергічного риніту включає в себе застосування:

- антигістаміних препаратів місцевої та системної дії;
- гормональних препаратів місцевої та системної дії;
- препаратів групи кромолін-натрія;
- топічних та системних деконгестантів.

Найефективнішим методом лікування atopічних захворювань є специфічна імунотерапія (СІТ) або алерговакцинація. СІТ – єдиний метод лікування, здатний зупинити формування тяжких форм захворювання, знизити потребу в протиалергічних ЛЗ, зберегти ефект ремісії на протязі тривалого часу після закінчення лікування, а також попередити розширення спектру алергенів, до яких може розвинути сенсибілізація (див. розділ «Імуномодулятори та протиалергічні засоби»).

При г. риніті, хр. атрофічному та алергічному ринітах для гігієни порожнини носа та як елімінаційні засоби застосовують ЛЗ, що містять 0,9% р-н натрію хлориду або очищену морську воду.

Ефективність застосування деяких ЛЗ при певних формах риніту наведено у таблиці: Ефективність застосування при різних формах риніту

Група препаратів	Інфекційний риніт	Нейровегетативна форма	Алергічна форма	Алергічна форма
			сезонний (поліноз)	цілорічний
ГКС	Неефективні	Помірна	Дуже висока	Дуже висока
H ₁ -блокатори	Помірна	Помірна	Висока	Низька
Місцеві деконгестанти	Помірна	Низька	Помірна	Помірна
Кромогліциєва кислота	Неефективна	Помірна	Висока	Помірна

Основою лікування г. та загострення хр. синуситу є місцеве та системне застосування АБЗ. При первинному призначенні АБЗ вибирають емпірично з урахуванням даних про переважання та резистентність мікрофлори, яка має етіологічне значення при захворюваннях ВДШ у даному регіоні. Вибір певного АБЗ також ґрунтується на важкості перебігу захворювання та інформації щодо застосування хворим ЛЗ на протязі 4-6 тижнів, які передували даній патології. Найбільш поширеними збудниками синуситу є *S.pneumoniae*, *Hinfluenzae* та *M. catarrhalis*, яким властива висока чутливість до амінопеніцилінів, цефалоспоринів та респіраторних фторхінолонів (гатифлоксацин, моксифлоксацин). При катаральному синуситі можливе застосування місцево а/б фузафунгіну. При легкому перебігу захворювання препаратами вибору є ампіцилін, амоксицилін, амоксицилін/клавуланат, цефуросиму аксетил, цефаклор, які призначаються перорально. У випадку наявності алергії до вище згаданих АБЗ або інших протипоказань до їх застосування призначають а/б групи макролідів, які також доцільно використовувати за наявності ознак хламідійної або мікоплазмової інфекції. Курс лікування – 7-10 діб. При середньотяжкому синуситі, окрім вказаних вище препаратів, доцільно призначити респіраторні фторхінолони III та IV поколінь (левофлоксацин, спарфлоксацин, моксифлоксацин, гатифлоксацин).

При тяжкому синуситі й розвитку риногенних ускладнень показано в/м або в/в введення цефотаксиму, цефтриаксону, цефепіму, амоксициліну/клавуланату, в/в інфузії а/б з групи фторхінолонів III та IV поколінь. Фторхінолони не рекомендують призначати дітям й людям похилого віку, а також пацієнтам з порушенням функції печінки й нирок (високий ризик побічних реакцій). За відсутності покращення в перші 3 доби від початку застосування АБЗ необхідна корекція терапії. З метою локалізації інфекційного запалення додатково до системних антибактеріальних засобів доцільно застосовувати фузафунгін місцево.

У дітей а/б-терапія синуситу будується за тими ж принципами, що й у дорослих (див. таблицю доз а/б для дітей віком старше 1 місяця). Препарати вибору: амоксицилін/клавуланат або цефуросиму аксетил. Макроліди (азитроміцин, кларитроміцин) рекомендують при АР на β-лактами та при доведеній пневмококової етіології синуситу.

При тяжкій нозокоміальній інфекції використовують карбапенеми (імпінем/циластатин та меропенем) і фторхінолони III та IV поколінь (левофлоксацин, спарфлоксацин, моксифлоксацин, гатифлоксацин). При клінічних ознаках анаеробної інфекції у навколосових синусах доцільно застосовувати амоксицилін/клавуланат, до комплексної АБ-терапії слід включати метронідазол або фторхінолони IV покоління (моксифлоксацин, гатифлоксацин). Часто можливе призначення ступеневої терапії, при якій

лікування починають з в/в або в/м введення АБ засобів протягом 3-4 діб, а потім переходять на довший (10-14 діб) пероральний прийом того ж або подібного за спектром активності препарату.

Тривалість АБ-терапії рецидивуючого та загострень хр. синуситу може бути збільшена до 3 тижнів, особливо у хворих, які раніше приймали ГК або цитотоксичні засоби. Після отримання результатів мікробіологічного дослідження проводять відповідну корекцію а/б-терапії.

Серед протизапальних засобів, що призначаються для лікування синуситів, які зменшують прояви запалення, набряк, секрецію та покращують функцію слизової оболонки призначається фенспірид.

Для покращення дренажу навколоносових пазух призначають адреноміметики для місцевого застосування. Вливання судинозвужуючих крапель в ніс або змазування слизової оболонки в області середнього носового ходу забезпечує розкриття сполучень синусів з носом та кращий дренаж вмісту. Також застосовують назальні спреї, які містять АБЗ (фраміцетин, полідекса із фенілефрином), фенспірид. Для евакуації патологічного секрету із навколоносових пазух виконують їх пункцію (найчастіше пунктують верхньощелепну та лобну пазухи) з промиванням р-ном антисептика (фурацилін 1:50000, 5% р-н діоксидину) або 0,9% р-ном хлориду натрію. Разом з антисептиками в пазуху вводять протеолітичні ферменти (трипсин, хімотрипсин кристалічний), які розщеплюють некротизовані тканини, розріджують в'язкий секрет, ексудат, згустки крові.

16.2.1.1. Препарати для місцевого застосування

16.2.1.1.1. Антибактеріальні препарати для місцевого застосування

- **Фузафунгін (Fusafungine)** [7]

Фармакотерапевтична група: R02AB03 - препарати, які застосовуються при захворюваннях горла. Антибіотики.

Основна фармакотерапевтична дія: антибіотик для місцевого застосування з протизапальними властивостями; чинить антибактеріальну дію, що свідчить про потенційну активність *in vivo* щодо таких м/о як стрептококи групи А, пневмококи, стафілококи, деякі штами *Neisseria*, анаеробні організми, *Candida albicans*, *Mycoplasma pneumoniae*

Показання для застосування ЛЗ: протизапальне та антибактеріальне лікування г. запальних процесів ВДШ.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Дорослим, дітям старше 11 років та пацієнтам літнього віку призначають по 4 інгаляції ч/з рот та/або по 2 інгаляції в кожний носовий хід 4 р/день. Дітям віком від 2,5 до 11 років - по 2 інгаляції ч/з рот та/або по 1 інгаляції в кожний носовий хід 4 р/день. Якщо симптоми захворювання не зменшуються ч/з тиждень лікування, терапія має бути переглянута.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: сухість у носі або горлі, чихання, поколювання, покашлювання, нудота, неприємний смак у роті, почервоніння очей; АР; БА, бронхоспазм, диспное, ларингоспазм або едема; висип, свербіж, кропивниця, ангіоедема; анафілактичний шок.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до компонентів препарату, діти віком до 2,5 років (ч/з ризик виникнення ларингоспазму).

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОВЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	БІОПАРОКС®	Лабораторії Серв'є Індастрі/ВАТ Фармацевтичний завод ЕГІС, Франція/Угорщина	Аерозоль для інгаляцій	50 мг/10 мл	№1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	БІОПАРОКС®	Лабораторії Серв'є Індастрі/ВАТ Фармацевтичний завод ЕГІС, Франція/Угорщина	Спрей орому козний та назальний	50 мг/10 мл	№1	57.15	7,18\$

- **Мупіроцин (Mupirocin)** (див. п. 9.1.2. розділу "ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")

Фармакотерапевтична група: R01AX06 - Антибіотики різних груп

Основна фармакотерапевтична дія: Спектр антибактеріальної активності включає *Staphylococcus aureus* (включаючи метицилінрезистентні штами), *Staphylococcus epidermidis*, видів *Streptococcus* та певних Гр(-) бактерій, у тому числі *Haemophilus influenzae* та *Escherichia coli*. Інші Гр(-) бактерії є менш чутливі, а *Pseudomonas aeruginosa* є резистентною. Він є головним антибактеріальним компонентом групи структурно залежних метаболітів, що продукується шляхом ферментації *Pseudomonas fluorescens*; має новий механізм дії шляхом пригнічення бактеріальної ізолейцил-трансфер-РНК-синтетази, завдяки чому переверсна резистентність з іншими а/б не очікується.

Показання для застосування ЛЗ: місцеве лікування інфекційно-запальних захворювань порожнини носа, які викликані *Staphylococcus aureus*, включаючи метицилінрезистентні штами БНФ. Для профілактики інфекційних ускладнень порожнини носа у хворих, які знаходяться на гемодіалізі або амбулаторному перитонеальному діалізі.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: невелику кількість мазі вводять у кожний носовий хід 2 р/добу на протязі 5 днів БНФ. Після застосування мазі закрити ніс пальцями, притискаючи декілька разів крила носа з обох боків, та м'яко потираючи його для кращого розподілення мазі в середині носа. Звільнення порожнини носа від збудників зазвичай відбувається ч/з 3-5 днів лікування.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: Шкірні реакції гіперчутливості; реакції з боку слизової оболонки носа: свербіж, відчуття печіння, почервоніння, нежить, чхання, закладеність носа, кашель, фарингіт; головний біль, зміна смакових відчуттів.

Протипоказання до застосування ЛЗ: підвищена чутливість до мупіроцину або іншого компоненту препарату.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	БАКТРОБАН™	Глаксо Оперейшнс ЮК Лімітед, Великобританія	Мазь назальна	2%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

16.2.1.1.2. Комбінації антибактеріальних засобів з глюкокортикоїдами та адреноміметиками

Препарати застосовують у II-III стадії г. риніту при затяжному перебігу захворювання, наявності алергічного компонента та при супутньому синуситі.

16.2.1.1.3. Симпатоміметики для місцевого застосування

Сприяють зменшенню набряку слизової оболонки та покращують дренажування навколоносових синусів. Крап/ в ніс вводять у положенні хворого лежачи зі злегка закинутою й повернутою в бік головою. Після вливання крапель необхідно зберігати горизонтальне положення $\geq$ 30-60 секунд. При введенні аерозолі голову слід тримати прямо з невеликим нахилом вперед.

16.2.1.1.3.1. Прості препарати

- **Ксилометазолін (Xylometazoline) **[П]**

Фармакотерапевтична група: R01AA07 - протинабрякові препарати для місцевого застосування при захворюваннях носової порожнини. Симпатоміметики.

Основна фармакотерапевтична дія: похідне імідазолу, є симпатоміметичною діючою речовиною з альфа-адренергічною дією; чинить судинозвужувальну дію, зменшуючи набряк слизової оболонки; полегшує носове дихання, знижуючи набряк слизової оболонки та покращуючи виведення секрету. Початок дії спостерігається зазвичай ч/з 5-10 хв.; при назальному застосуванні абсорбованої кількості інколи може виявитися достатньо для спричинення системних ефектів (прояв в з боку ЦНС та ССС).

Показання для застосування ЛЗ: Зменшення набряку слизової оболонки носа при г. нежиті^{БНФ}, епізодах рясних параназального синуситу та запалення слизової оболонки середнього вуха у поєднанні з застудою.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Дітям віком від 2 до 6 років призначають 1 впорскування 0,05% дозованого спрею або 1-2 крап. 0,05% р-ну у кожний носовий хід до 3 р/добу; дітям віком від 6 років і дорослим призначають 1 впорскування 0,1% дозованого спрею або 1-2 краплі 0,1% р-н до 3 р/добу; тривалість лікування становить 3-5 днів^{БНФ}, окрім випадків, коли це рекомендовано лікарем. Гель для носа 0,05% застосовують діти віком від 3 до 12 років; гель для носа 0,1% діти віком від 12 років та дорослі – по 1 натисканню у кожний носовий хід ч/з кожні 8 - 10 годин.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: Реактивна гіперемія; відчуття пекучості, сухості слизової оболонки носа; носова кровотеча, чхання. Системні: головний біль, безсоння, відвищена втомлюваність; галюцинації, переважно у дітей; системні ефекти симпатоміметиків (прискорене серцебиття, прискорений пульс, підвищення АТ); аритмія; судоми, особливо у дітей; реакції гіперчутливості.

Протипоказання до застосування ЛЗ: Гіперчутливість до будь-якої складової речовини препарату; сухий риніт, одночасне лікування або лікування інгібіторами MAO протягом 2х тижнів до початку застосування крапель; після гіпофізектомії або хірургічного втручання на твердій мозковій оболонці; закритокутова глаукома; г. коронарні захворювання; серцева астма; гіпертиреоз.

Визначена добова доза (DDD): назально – 0,8 мг, дитяча добова доза - не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ЕВКАЗОЛІН® АКВА	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	1 мг/мл	1	1.03	
	ЕВКАЗОЛІН® АКВА	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Спрей назальний у фл.	1 мг/мл	1	1.20	
	КСИЛОМЕТАЗОЛ-ЗДОРОВ'Я	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Гель назальний	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	РІНАЗАЛ®	ЗАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,5 мг/мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	РІНАЗАЛ®	ЗАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.			відсутня у реєстрі ОБЦ	
	РІНАЗАЛ®	ЗАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	1 мг/мл	№ 1	0.36	
	ФАРМАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,05 %	1	6.60	
	ФАРМАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	0.56	
	ФАРМАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,05 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

	ФАРМАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	0.54	
	ФАРМАЗОЛІН® Н	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Спрей назальний у фл.	1 мг/мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ФАРМАЗОЛІН® Н	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Спрей назальний у фл.	1 мг/мл		0.73	
II.	ГАЛАЗОЛІН	Варшавський фармацевтичний завод Польфа АТ, Польща	Крап.назальні у фл.-крап.	0,05 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГАЛАЗОЛІН	Варшавський фармацевтичний завод Польфа АТ, Польща	Крап.назальні у фл.-крап.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГАЛАЗОЛІН®	Варшавський фармацевтичний завод Польфа АТ, Польща	Гель назальний у фл.	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГАЛАЗОЛІН®	Варшавський фармацевтичний завод Польфа АТ, Польща	Гель назальний у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГАЛАЗОЛІН®	Варшавський фармацевтичний завод Польфа АТ, Польща	Крап.назальні у фл.-крап.	0,05 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГАЛАЗОЛІН®	Варшавський фармацевтичний завод Польфа АТ, Польща	Крап.назальні у фл.-крап.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГРИППОСТАД® РИНО 0,05% НАЗАЛЬНІ КРАПЛІ	СТАДА Арцнайміттель АГ, Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,05 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГРИППОСТАД® РИНО 0,1% НАЗАЛЬНИЙ СПРЕЙ	СТАДА Арцнайміттель АГ, Німеччина	Спрей назальний у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГРИППОСТАД® РИНО 0,1% НАЗАЛЬНІ КРАПЛІ	СТАДА Арцнайміттель АГ, Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ДЛЯНОС	Норріс Медісінс Лтд/Сандоз Пвт Лтд, Індія/Індія	Крап.назальні у фл.	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ДЛЯНОС	Норріс Медісінс Лтд/Сандоз Пвт Лтд, Індія/Індія	Спрей назальний у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КРАПЛІ КСІНОС	Данафа Фармасьютикал Джойнт Сток Компані, В'єтнам	Крап.назальні у фл.	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КРАПЛІ КСІНОС	Данафа Фармасьютикал Джойнт Сток Компані, В'єтнам	Крап.назальні у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КСИЛОМЕТАЗОЛІН	ТОВ "Флу мед-Фарм", м.Кишинів, Республіка Молдова	Спрей у фл.	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КСИЛОМЕТАЗОЛІН	ТОВ "Флу мед-Фарм", м.Кишинів, Республіка Молдова	Спрей у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КСИЛО-МЕФА 0,05%	Меркле ГмбХ, Німеччина	Спрей назальний у фл.	0,05 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КСИЛО-МЕФА 0,05%	Меркле ГмбХ (додаєть участя в контролі якості)/Мефа ЛЛС (вироб., який відповідає за контроль та випуск серії), Німеччина/Швейцарія	Спрей назальний у фл.	0,05 %	1	22.76	2,00€
	КСИЛО-МЕФА 0,1%	Меркле ГмбХ, Німеччина	Спрей назальний у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	КСИЛО-МЕФА 0,1%	Меркле ГмбХ (додаєть участя в контролі якості)/Мефа ЛЛС (вироб., який відповідає за контроль та випуск серії), Німеччина/Швейцарія	Спрей назальний у фл.	0,1%		2.00	0,18€
	ОТРИВІН	Новартіс Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Крап.назальні у фл.	0,05 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

ОТРИВІН	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Крап.назальні у фл.	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
ОТРИВІН	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ
ОТРИВІН	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Крап.назальні у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
ОТРИВІН	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Спрей назальний у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ
ОТРИВІН	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Спрей назальний у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
ОТРИВІН	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ
ОТРИВІН з ментолом та ев каліптом	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Спрей назальний у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ
ОТРИВІН з ментолом та ев каліптом	Нов артис Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Спрей назальний у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
РИНОКСИЛ	ТОВ "Флу мед-Фарм", м.Кишинів, Республіка Молдова	Спрей у фл.	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
РИНОКСИЛ	ТОВ "Флу мед-Фарм", м.Кишинів, Республіка Молдова	Спрей у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
СПРЕИ КСІНОС	Данафа Фармасьютикал Джойнт Сток Компані, В'єтнам	Спрей назальний у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
СПРЕИ НАЗАЛЬНИЙ ДР.ТАЙСС	Др. Тайсс Натурварен ГмБХ, Німеччина	Спрей назальний у фл.	0,1%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ

• **Нафазолін (Naphazoline)** ** [Г]

Фармакотерапевтична група: R01AA08 - протинабрякові препарати для місцевого застосування при захворюваннях порожнини носа. Симпатоміметики

Основна фармакотерапевтична дія: Стимулює симпатичну нервову систему і діє на а-адренорецептори; внаслідок судинозвужувальної дії зменшується набряк, гіперемія, ексудація, що сприяє полегшенню носового дихання при ринітах; сприяє відкриттю і розширенню вихідних протоків придаткових пазух носа і евстахієвих труб, що покращує відтік секрету і запобігає осіданню м/о; при місцевому застосуванні повністю всмоктується. Терапевтична дія настає ч/з 5 хв. і триває 4 - 6 год.

Показання для застосування ЛЗ: Гострий риніт, запалення придаткових пазух носа, евстахіїт, запалення середнього вуха. Для зменшення набряку при діагностичних і лікувальних процедурах.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Дорослим від 15 років закапують по 1-3 крап. або по 1-3 зрошування 0,1% р-ну у кожен носовий хід 3 р/добу з інтервалом не менше 4 год.; 0,05% р-н дітям від 2 до 6 років закапують по 1 крап., дітям від 6 до 15 років - по 2 крап. у кожен носовий хід; дорослим від 15 років закапують по 1 - 3 крап. у кожен носовий хід 3 р/день з інтервалом не менше 4 год. З діагностичною метою до носової ендоскопії закапують по 3 - 4 крап. у кожен носовий хід після очищення носа або можна поставити в носовий хід тампон, змочений у р-ні препарату та залишити його там на 1 - 2 хв.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: Печіння, сухість слизової оболонки носа, АР, набряк Квінке; відчуття сильної закладеності носа; системні побічні ефекти (нервозність, підвищена пітливість, головний біль, тремор, тахікардія, відчуття серцебиття. АГ) виникають переважно після передозування препарату; застосування препарату більше тижня або дуже часте застосування може викликати звикання до препарату.

Протипоказання до застосування ЛЗ: Підвищена чутливість до компонентів препарату; сухе запалення слизової оболонки носа; дитячий вік до 15 років (0,1% р-н), дитячий вік до 2 років (0,05% р-н)

Визначена добова доза (DDD): назально - 0,4 мг.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	НАФТИЗИН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,05 %	1	4.50	
	НАФТИЗИН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	0.20	
	НАФТИЗИН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,05 %	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАФТИЗИН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	0.19	
	НАФТИЗИН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,05 %	1	3.90	
	НАФТИЗИН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,1%	1	0.17	
	ФЛЮЗОРИН	ЗАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,5 мг/мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

	ФЛЮЗОРІН	ЗАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	1 мг/мл	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
II.	САНОРІН	АІВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Крап.назальні у фл.	1 мг/мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	САНОРІН	АІВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Крап.назальні у фл.	0,05 мг/мл	№ 1	7.44	0,93\$
	САНОРІН	АІВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Крап.назальні у фл.	1 мг/мл	1	0.30	0,04\$
	САНОРІН	АІВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Крап.назальні у фл.	1 мг/мл	№ 1	0.35	0,04\$
	САНОРІН	ТЕВА Чех Індастріз с.р.о., Чеська Республіка	Спрей назал., р-н, у фл.	1 мг/мл	№ 1	0.58	0,07\$

• **Оксиметазолін (Oxymetazoline) **^[7]**

Фармакотерапевтична група: R01AA05 - протинабрякові та інші назальні препарати для місцевого застосування при захворюваннях порожнини носа. Симпатоміметики.

Основна фармакотерапевтична дія: Чинить симпатоміметичну та судинозвужувальну дію, усуваючи набряк слизової оболонки носа; звужує судини у місці нанесення, зменшує набряк слизової оболонки носа та ВДШ, зменшує виділення з носа, відновлює носове дихання; сприяє відновленню аерації придаткових пазух, порожнини середнього вуха, що запобігає розвитку бактеріальних ускладнень (гаймориту, синуситу, середнього отиту); чинить протівірусну, протизапальну, імуномодуючу та антиоксидантну дію. Дія препарату починається ч/з 20 секунд.

Показання для застосування ЛЗ: г. риніт, вазомоторний риніт, синусит, евстахіїт, середній отит, сінна гарячка та алергічний риніт; з метою полегшення риноскопії або хірургічних маніпуляцій у порожнині носа.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Краплі назальні 0,01 %, призначають немовлятам віком до 4 тижнів по 1 краплі у кожний носовий хід по 2-3 р/добу; дітям з 5-го тижня життя до 1 року - 1-2 крап. у кожний носовий хід 2-3 р/добу. 0,025 % р-н застосовують дітям віком від 1 року. Дорослим і дітям віком від 6 років - 0,05 % р-н у кожний носовий хід 2-3 р/добу; препарат застосовують 5-7 днів.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: сухість і відчуття печіння у слизовій оболонці носа, сухість у роті або у глотці; втома, головний біль, неспокій; нудота, збудження, тахікардія, підвищення АТ, порушення сну; при тривалому застосуванні можливі явища реактивної гіперемії слизової оболонки носа.

Протипоказання до застосування ЛЗ: Підвищена чутливість до компонентів препарату, атрофічний риніт. Застосування препарату можливе тільки після ретельної оцінки користь/ризик: при застосуванні інгібіторів МАО та інших препаратів, що сприяють підвищенню АТ; підвищений внутрішньоочний тиск, закритокутова глаукома; тяжкі СС захворювання (ІХС, АГ; феохромоцитома; гіпертиреоз, ЦД).

Визначена добова доза (DDD): назально - 0.4 мг.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	НАЗАЛОНГ®	ТОВ "Мікро фарм", м.Харків, Україна	Спрей назальний	0,05%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗАЛОНГ®	ТОВ "Мікро фарм", м.Харків, Україна	Спрей назальний	0,05%	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОМАКС	Алкон Парентералс (Індія) Лтд./ТОВ "Фармекс Груп", Київська обл., м.Бориспіль, Індія/Україна	Крап.назальні у фл.	0,01 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОМАКС	Алкон Парентералс (Індія) Лтд./ТОВ "Фармекс Груп", Київська обл., м.Бориспіль, Індія/Україна	Крап.назальні у фл.	0,025 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОМАКС	Алкон Парентералс (Індія) Лтд./ТОВ "Фармекс Груп", Київська обл., м.Бориспіль, Індія/Україна	Крап.назальні у фл.	0,05%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОМАКС - ФАРМЕКС	ТОВ "Фармекс Груп", Київська обл., м.Бориспіль, Україна	Крап.назальні у фл.	0,01 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОМАКС - ФАРМЕКС	ТОВ "Фармекс Груп", Київська обл., м.Бориспіль, Україна	Крап.назальні у фл.	0,025 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОМАКС - ФАРМЕКС	ТОВ "Фармекс Груп", Київська обл., м.Бориспіль, Україна	Крап.назальні у фл.	0,05%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗО-СПРЕИ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Спрей назальний, у контейнерах	0,5 мг/мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

	НОКСПРЕИ	Спільне українсько-іспанське підприємство "Сперко Україна", м.Вінниця/АТ "Лабораторіос Алкала Фарма", Україна/Іспанія	Спрей назальний	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НОКСПРЕИ-БЕБИ	Спільне українсько-іспанське підприємство "Сперко Україна", м.Вінниця, Україна	Спрей назальний у контейнерах	0,025 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	РИНАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,5 мг/мл	№ 1	0.92	
	РИНАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,25 мг/мл	№ 1	11.00	
	РИНАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Крап.назальні у фл.	0,1 мг/мл	№ 1	9.50	
	РИНАЗОЛІН®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	Спрей назал., р-н, у фл.	0,5 мг/мл	№ 1	0.68	
II.	ВІКС АКТИВ СИНЕКС	Проктер енд Гембл Ману фекчу рінг ГмбХ, Німеччина	Спрей назал., р-н, у фл.	0,5 мг/мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НАЗИВІН®	Мерк КГаА, Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,01 %	1	19.75	1.82€
	НАЗИВІН®	Мерк КГаА, Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,025 %	1	19.75	1.82€
	НАЗИВІН®	Мерк КГаА, Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,05%	1	19.75	1,82€
II.	НАЗИВІН®	Мерк КГаА, Німеччина	Спрей назал., р-н, у фл.	0,05%	№ 1	19.75	1.82€
	НАЗИВІН®	Мерк КГаА, Німеччина для "Нікомед", Німеччина	Спрей назал., р-н, у фл.	0,05%	№ 1	19.75	1.82€
	НАЗИВІН®	"Мерк КГаА", Німеччина для "Нікомед", Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,01 % - 5 мл	1	19.75	1.82€
	НАЗИВІН®	"Мерк КГаА", Німеччина для "Нікомед", Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,025 % по 10 мл		19.75	1.82€
	НАЗИВІН®	"Мерк КГаА", Німеччина для "Нікомед", Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,05% по 10 мл		19.75	1.82€
	НАЗИВІН® СЕНСИТИВ	Мерк Зелбстмедикаціон ГмбХ, Німеччина	Крап.назальні у фл.	0,01 %	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НАЗИВІН® СЕНСИТИВ	Мерк Зелбстмедикаціон ГмбХ, Німеччина	Спрей назальний у флаконах	0,025 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НАЗИВІН® СЕНСИТИВ	Мерк Зелбстмедикаціон ГмбХ, Німеччина	Спрей назальний у флаконах	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НАЗОЛ	ІДА (Інстіту то Де Анджелі), Італія	Спрей назальний	0,05%	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НАЗОЛ®	Істіту то де Анжелі С.р.л., Італія	Спрей назальний у флаконах	0,05%	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НОКСИВІН	ТОВ "Фармтехнологія", м.Мінськ, Республіка Білорусь	Крап.назальні у фл.	0,01 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НОКСИВІН	ТОВ "Фармтехнологія", м.Мінськ, Республіка Білорусь	Крап.назальні у фл.	0,025 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	НОКСИВІН	ТОВ "Фармтехнологія", м.Мінськ, Республіка Білорусь	Крап.назальні у фл.	0,05%	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ОКСАМЕТ МІНТ	АЙВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Спрей назал., р-н, у фл.	0,025 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ОКСАМЕТ МІНТ	АЙВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Спрей назальний	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	РИНОФЛЮ	ТОВ "Флу мед-Фарм", м.Кишинів, Республіка Молдова	Спрей у флаконах	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	

РИНОФЛЮ	ТОВ "Флу мед-Фарм", м. Кишинів, Республіка Молдова	Спрей	0,025 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ

• **Тетризолін (Tetryzoline) ****

Фармакотерапевтична група: R01AA06 - Засоби, що застосовуються при захворюваннях порожнини носа. Симпатоміметики

Основна фармакотерапевтична дія: симпатоміметик, що безпосередньо стимулює альфа-адренергічні рецептори симпатичної нервової системи; не впливає, або майже не впливає на β-адренергічні рецептори; після потрапляння на слизову оболонку носа виявляє судинозвужувальні та протинабрякові властивості, що призводить до звуження дрібних артеріол носових ходів, зменшення набряку слизової оболонки носа та зниження секреції; дія розпочинається приблизно через 1 хв після застосування і триває протягом 4 - 8 год.

Показання для застосування ЛЗ: для зменшення набряку слизової оболонки носа при риніті, фарингіті, синуситі, сінній гарячці, а також для зменшення набряку слизової оболонки носа під час проведення діагностичних та лікувальних процедур.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: у дорослих та дітей (віком старше 6 років) по 2 - 4 крапл. 0,1% р-ну у кожний носовий хід; для дітей віком від 2 до 6 років (0,05% р-н) - по 2 - 3 крапл.; в використовувати при потребі, але не частіше, ніж один раз у 4 год (зазвичай дія триває до 8 год); не слід застосовувати більш ніж 3 - 5 днів, за винятком випадків, коли інший режим застосування рекомендований лікарем; повторне застосування можливе тільки ч/з кілька днів.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: Реактивна гіперемія, відчуття печіння слизової оболонки, хронічний набряк слизової оболонки при тривалій терапії, іноді можливі загальні реакції (тахікардія, головний біль, тремтіння, слабкість, пітливість, підвищення АТ).

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату; сухий риніт; глаукома; 0,1% р-н не застосовують у дітей віком до 6 років; застосування у дітей віком до 2 років заборонено.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ТИЗИН®	Генріх Мак Начф ГмБХ & Ко. КГ, Німеччина	Крапл. назальні у фл.	0,05 %	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ТИЗИН®	Генріх Мак Начф ГмБХ & Ко. КГ, Німеччина	Крапл. назальні у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

• **Фенілефрин (Phenylephrine) ****

Фармакотерапевтична група: R01AA04 - протинабрякові та інші назальні препарати для місцевого застосування. Симпатоміметики.

Основна фармакотерапевтична дія: стимуляція α-адренорецепторів судин слизової носа; синтетичний адреноміметик; стимулюючи α-адренорецептори судин, він сприяє в вираженій судинозвужувальній дії, що проявляється зменшенням припливу крові, зниженням набряку слизових оболонок носа, придаткових пазух і евстахієвої труби; локальне звуження судин слизових оболонок носа і придаткових пазух настає через 3-5 хв після введення препарату у порожнину носа; протинабрякова дія триває до 4-6 год.

Показання для застосування ЛЗ: г. риніт, зумовлений застудними захворюваннями, грипом, АР, гайморитом, іншими синуситами (фронтит, етмоїдит).

Спосіб застосування та дози ЛЗ: дітям віком від 2 місяців до 1 року по 1 краплі, від 1 до 2 років - по 1-2 краплі, дітям від 2 до 6 років - 2 - 3 крапл. у кожний носовий хід, не частіше, ніж кожні 4 год; дітям молодше 2 років по 1-2 крапл. у кожний носовий хід не частіше, ніж кожні 6 год; для дітей старше 6 років передбачається використання більш концентрованих р-нів фенілефрину, або препаратів оксиметазоліну; курс зазвичай не перевищує 3-х днів; при необхідності можна продовжити термін застосування до 7-10 днів за умов комплексного лікування захворювання, що призвело до порушень носового дихання.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: відчуття печіння, поколювання у носі, відчуття припливу крові до обличчя, можливі порушення серцевого ритму, підвищення АТ, запаморочення, відчуття страху.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до компонентів препарату, порушення серцевого ритму, підвищений АТ, захворювання щитоподібної залози, ЦД, гіпертиреоз.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	НАЗОЛ БЕБІ	ІДА (Інституто Де Анджелі), Італія	Крапл. назальні у фл.	0,125 %	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОЛ БЕБІ	Іституто де Анджелі С.р.л., Італія	Крапл. назальні у фл.	0,125 %	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОЛ БЕБІ	Сагмел, Інк/ІДА (Інституто Де Анджелі), США/Італія	Крапл. назальні у фл.	0,125 %	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОЛ КІДС	ІДА (Інституто Де Анджелі), Італія	Спрей назал., р-н, у фл.	0,25%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОЛ КІДС	Іституто де Анджелі С.р.л., Італія	Спрей назал., р-н, у фл.	0,25%	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	НАЗОЛ КІДС	Сагмел, Інк/ІДА (Інституто Де Анджелі), США/Італія	Спрей назал., р-н, у фл.	2,5 мг/мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

16.2.1.1.3.2. Симпатоміметики у комбінації з іншими препаратами

• **Диметинден + фенілефрин (Dimetindene + phenylephrine) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ГРИПОЦИТРО Н РИНІС	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Спрей назальний у фл., балонах	0,25мг/2,5 мг/1мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ГРИПОЦИТРО Н РИНІС	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Крап.назальні у фл.	0,25мг/2,5 мг/1мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
II.	ВІБРОЦИЛ	Новартіс Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Крап.назальні у фл.-крап.	0,25мг/2,5 мг/1мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ВІБРОЦИЛ	Новартіс Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Спрей назал., р-н, у фл.	0,25мг/2,5 мг/1мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ВІБРОЦИЛ	Новартіс Консьюмер Хелс С.А., Швейцарія	Гель назальний у тубах	0,25мг/2,5 мг/1мл	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

16.2.1.1.4. Антигістамінні засоби для місцевого застосування

• **Азеластин (Azelastine) ****

Фармакотерапевтична група: R01AC03 - протинабрякові та антиалергічні препарати.

Основна фармакотерапевтична дія: селективний блокатор гістамінових H1-рецепторів; похідне фталазину нової структури, виявляє пролонговану антиалергічну дію; пригнічує синтез або вивільнення хімічних медіаторів, що беруть участь на ранніх і пізніх стадіях АР, таких як лейкотрієни, гістамін, інгібітори PAF і серотонін; при багаторазовому введенні доз клінічно значущий вплив на QT-інтервал відсутній. При місцевому застосуванні препарату зазнає системної абсорбції.

Показання для застосування ЛЗ: сезонні і щорічні алергічні риніти^{БНФ}, несезонні цілорічні алергічні риніти і ринокон'юнктивіти.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: рекомендовано у порскувати по одній дозі (0,14 мг/0,14 мл) у кожний носовий хід 2 р/добу^{БНФ}, що в ідповідає добовій дозі 0,56 мг; прийом триває до зникнення симптомів, але не більше 6 місяців.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: подразнення слизової оболонки носа, печіння, свербіж і чхання; дуже рідко - носова кровотеча; шкірний висип, свербіж, кропив'янка; втомлюваність, слабкість.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату; вагітність (особливо I триместр), лактація; діти до 6 років.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	АЛЕРГОДИЛ®	МЕДА Меньюфакчеринг ГмбХ, Німеччина	Спрей назал., р-н, у фл.	1 мг/мл	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

• **Лоратадин (Loratadine) ** [П]** (див. п. 18.3.1.2. розділу "ІМУНОМОДУЛЯТОРИ ТА ПРОТИАЛЕРГІЧНІ ЗАСОБИ")

Фармакотерапевтична група: R01AC08 - блокатори H1-рецепторів

Основна фармакотерапевтична дія: антиалергічна, антиексудативна та протисвербіжна дія; антигістамінний препарат для місцевого застосування; основним активним інгредієнтом гелю є лоратадин, який селективно блокує H1-гістамінові рецептори; виявляє місцеву протиалергічну дію, зменшує набряклість слизової оболонки носа, ексудацію, свербіж, відновлює прохідність носа, полегшує дихання; не чинить седативної дії, не викликає звикання.

Показання для застосування ЛЗ: профілактика та лікування сезонного та хр. алергічного ринітів, вазомоторного риніту (симптоматичне лікування при закладеності носа, чханні, виділеннях з носа, свербіжі та сльозотечі); риносинусита.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: дорослим і дітям (старшим 2 років) препарат наносять на слизову оболонку носа 2 р/добу (за необхідності 3-4 р/добу); лікування продовжують до досягнення терапевтичного ефекту (в середньому від 2 до 5 днів).

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: збільшення кількості виділень з носа, свербіж.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату; вагітність, лактація; дитячий вік до 2 років.

Визначена добова доза (DDD): невизначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ЛОРИЗАН®	ВАТ "Київ медпрепарат", м.Київ, Україна	Гель назальний	0,5 %	1	12.60	

16.2.1.1.5. Глюкокортикоїди для місцевого застосування

ГК є найбільш ефективними засобами для лікування алергічного риніту та вискоєфективними при неалергічному еозинофільному риніті. Топічні ГК зменшують набряк слизової оболонки та її секрецію, знижують обструкцію, викликану носовими поліпами, подовжують період ремісії після їх хірургічного

видалення. Застосування для лікування алергічного риніту у хворих на БА дозволяє досягати зменшення вираженості симптомів БА.

За здатністю зменшувати симптоми закладеності носа, ринореї, чхання та свербіння очей мають перевагу над антигістамінними засобами *п/о*. Не дивлячись на відмінності фармакокінетики та фармакодинаміки, у порівняльних дослідженнях не вдалося виявити достовірної різниці у клінічній ефективності різних препаратів з групи *і/н* ГК. На основі даних про безпеку для довготривалого застосування можна рекомендувати мометазон і флютиказон (*див. розділ «Пульмонологія. ЛЗ, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів»*). Їхній ефект починає розвиватися, в середньому, через 12 год після першого введення. Максимальний ефект – через 7-14 діб.

При сезонній алергії вприскування ГК для місцевого застосування рекомендують починати за 1-2 тижні до ймовірного контакту з алергеном. Препарати слід застосовувати регулярно. Після отримання ефекту інтервали між введеннями збільшують до досягнення мінімальної добової дози, яка дозволяє контролювати симптоми риніту.

Ефективність терапії залежить від дотримання правильної техніки застосування спрею. Пацієнту слід нахилити голову вперед й направити струмінь спрею від перегородки носа на носові раковини. При такому методі введення рідше виникає подразнення слизової оболонки та свербіж.

Побічні дії. Найчастіше: подразнення слизової оболонки, закладення носа, сухість в носі та роті, носова кровотеча, чхання, відчуття дискомфорту в горлі, нудота, головний біль, запаморочення. Рідко: підвищення ВТ, порушення смаку та нюху, риніт та фарингіт, викликані *S. albicans*, виразкування слизової оболонки носа, перфорація носової перегородки. Є повідомлення про АР, які виявляються набряком обличчя, висипом, бронхоспазмом та ін. При застосуванні нових препаратів системні побічні дії (*див. розділ «Ендокринологія. Лікарські засоби»*) не спостерігаються.

Запальні захворювання носа, післяопераційний період при хірургічних втручаннях в порожнину носа (до загоєння), легеневий туберкульоз. У пацієнтів, які застосовують ГК системно, після переходу на парентеральне введення можливе загострення симптомів. У дітей при довготривалому застосуванні необхідно спостерігати за ростом, а у випадку його сповільнення слід звернутися до педіатра.

Характеристика ЛЗ, що містять ГК для місцевого застосування – беклометазону, флютиказону, будесоніду, мометазону - *див. розділи «Пульмонологія. ЛЗ, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів» та «Імуномодулятори та протиалергічні засоби»*.

- **Беклометазон (Beclometasone) ***; ** (*див. п. 4.2.1. розділу "ПУЛЬМОНОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ"*)

Фармакотерапевтична група: R01AD01 - протинабрякові та інші препарати для місцевого застосування при захворюваннях порожнини носа. Кортикостероїди.

Основна фармакотерапевтична дія: має сильну протизапальну та судинозвужувальну дію; беклометазону дипропіонат гідролізується за допомогою ферментів естерази до активного метаболіту, який має високу місцеву протизапальну активність; при застосуванні до дії алергенів попереджує гарячку.

Показання для застосування ЛЗ: профілактика та лікування цілорічного та сезонного алергічного риніту ^{БНФ} (включаючи сіну гарячку), та вазомоторний риніт (лікування та профілактика).

Спосіб застосування та дози ЛЗ: призначається лише для інтраназального застосування; дорослим та дітям старше 6 років рекомендована доза - по 2 розпилення у кожний носовий хід 2 р/добу або 1 розпилення у кожний носовий хід 3 - 4 р/добу; МДД не повинна перевищувати 8 розпилень (400 мкг) ^{БНФ}; для повного терапевтичного ефекту необхідне регулярне застосування препарату - після перших кількох розпилень не можна досягти максимального полегшення стану.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: Реакції гіперчутливості (висипи, кропив'янка, свербіж, почервоніння та набряк очей, обличчя, губ та горла, проте причинний зв'язок цих реакцій з препаратом не встановлений); неприємні нюхові та смакові відчуття, головний біль; підвищений внутрішньоочний тиск або глаукома; подразнення та сухість у носі та горлі, чхання, носова кровотеча, виразки слизової оболонки носа, перфорація носової перетинки.

Протипоказання до застосування ЛЗ: відома гіперчутливість до препарату; туберкульоз, кандидомікоз, I триместр вагітності.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	БЕКЛОНАЗАЛ АКВА	Оріон Корпорейшн, Оріон Фарма, Завод в Куопіо/Оріон Корпорейшн, Фінляндія/Фінляндія	Спрей назал., р-н, у фл.	50 мкг/дозу	№ 1 (200 доз)	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	БЕКОНАЗЕ	Глаксо Веллком С.А., Іспанія	Спрей назал., р-н, у фл.	50 мкг/дозу	№ 1 (200 доз)	відсутня у реєстрі ОВЦ	

- **Будесонід (Budesonide)** (*див. п. 3.14.2. розділу "ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ", п. 4.2.1. розділу "ПУЛЬМОНОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ"*)

Фармакотерапевтична група: R01AD05 - засоби, що застосовуються при захворюваннях порожнини носа. Кортикостероїди.

Основна фармакотерапевтична дія: препарат з вираженою місцевою протизапальною, протиалергічною, антиексудативною дією; при застосуванні в терапевтичних дозах майже не чинить резорбтивної дії; не має

мінералокортикоїдної активності, добре переноситься при тривалому лікуванні; протизапальна дія зумовлена впливом на метаболізм арахідонової кислоти, а саме пригніченням утворення медіаторів запалення; препарат інгібує вивільнення біологічно активних речовин, що зумовлюють розвиток і підтримують запальну реакцію; підвищує кількість бета-адренорецепторів гладкої мускулатури.

Показання для застосування ЛЗ: профілактика та лікування сезонного та цілорічного алергічного риніту ^{БНФ}, неалергічних ринітів; назальні поліпи ^{БНФ}

Спосіб застосування та дози ЛЗ: дорослі та діти старше 6 років: початкова доза становить 400 мкг/добу: 2 дози по 50 мкг будесоніду (2 натискування) у кожную ніздрю 2 р/добу; звичайна підтримуюча доза становить 200 мкг/добу: 1 дозу по 50 мкг будесоніду у кожную ніздрю 2 р/добу або 2 дози в кожную ніздрю 1 р/добу; підтримуюча доза повинна бути найнижчою ефективною дозою, що усуває симптоми риніту; максимальна разова доза - 200 мкг (по 100 мкг в кожную ніздрю), МДД - 400 мкг, курс лікування - не більше 3 місяців; якщо прийом дози був пропущений, її слід прийняти якомога скоріше, але не менш як за 1 год до прийому наступної дози; при припиненні прийому препарату дозу знижують поступово.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: подразнення носа і горла, носові кровотечі, кашель; сухість у роті, чхання, втомленість, запаморочення; нудота та шкірні реакції у вигляді висипу, такі як дерматит, кропив'янка; атрофія слизової оболонки, виразки слизової оболонки носа, перфорація носової перегородки, ангіоневротичний набряк втрати нюху; при перевищенні доз або гіперчутливості - симптоми гіперкортицизму (гіперфункції кори надниркових залоз).

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату; нелікована грибова, бактеріальна та вірусна інфекція дихальної системи; активна форма туберкульозу легенів; субатрофічний риніт; діти до 6 років.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ТАФЕН® НАЗАЛЬ	Лек фармацевтична компанія д.д., Словенія, підприємство компанії Сандоз, Словенія	Спрей назал., суспензія, у фл.	50 мкг/доза	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

- **Мометазон (Mometasone)** ^[7] (див. п. 4.2.1. розділу "ПУЛЬМОНОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ", п. 9.1.1. розділу "ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")

Фармакотерапевтична група: R01AD09 - засоби, що застосовуються для лікування захворювань порожнини носа, кортикостероїди.

Основна фармакотерапевтична дія: чинить виражену протизапальну дію; локальна протизапальна дія мометазону фуорату виявляється в дозах, при яких не виникає системних ефектів; в основному механізм протизапальної та протиалергічної дії мометазону фуорату пов'язаний з його здатністю пригнічувати виділення медіаторів АР; зменшує синтез/вивільнення лейкотрієнів із лейкоцитів пацієнтів, які страждають на алергічні захворювання.

Показання для застосування ЛЗ: лікування сезонного або цілорічного алергічного риніту у дорослих ^{БНФ} та дітей в віком від 2 років; профілактичне лікування алергічного риніту ^{БНФ} середнього і тяжкого перебігу рекомендується за 2 - 4 тижні до передбачуваного початку сезону пилування; як допоміжний терапевтичний засіб при лікуванні а/б г. епізодів синуситів у дорослих (у тому числі літнього віку) і дітей в віком від 12 років; лікування симптомів г. риносинуситу без ознак тяжкої бактеріальної інфекції у дорослих і дітей в віком від 12 років; лікування назальних поліпів ^{БНФ} та пов'язаних з ними симптомів, включаючи закладеність носа та втрату нюху, у пацієнтів в віком від 18 років.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: лікування сезонного або цілорічного алергічного риніту: дорослим і підліткам в віком від 12 років рекомендована профілактична і терапевтична доза препарату становить 2 в порскування (по 50 мкг) у кожную ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 200 мкг) ^{БНФ}; після досягнення лікувального ефекту для підтримуючої терапії доцільне зменшення дози до 1 в порскування в кожную ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 100 мкг); якщо послаблення симптомів захворювання не вдається досягти застосуванням препарату в рекомендованій терапевтичній дозі, добова доза може бути збільшена до максимальної: по 4 в порскування у кожную ніздрю 1 р/добу (МДД - 400 мкг). Після послаблення симптомів захворювання рекомендується зниження дози; початок дії препарату клінічно відзначається протягом 12 год після першого застосування препарату; для дітей в віком 2 - 11 років рекомендована терапевтична доза становить 1 в порскування (50 мкг) у кожную ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 100 мкг) ^{БНФ}; допоміжне лікування г. епізодів синуситів - дорослим (у тому числі літнього віку) і дітям в віком від 12 років рекомендована терапевтична доза становить 2 в порскування (по 50 мкг) у кожную ніздрю 2 р/добу (МДД - 400 мкг); якщо послаблення симптомів захворювання не вдається досягти застосуванням препарату в рекомендованій терапевтичній дозі, добова доза може бути збільшена до 4 в порскувань у кожную ніздрю 2 р/добу (МДД - 800 мкг); після послаблення симптомів захворювання рекомендується зниження дози; лікування г. риносинуситу - дорослим і дітям в віком від 12 років рекомендована терапевтична доза становить 2 в порскування (по 50 мкг) у кожную ніздрю 2 р/добу (МДД - 400 мкг); назальні поліпи - для пацієнтів в віком від 18 років рекомендована доза становить 2 в порскування (по 50 мкг) у кожную ніздрю 2 р/добу ^{БНФ} (МДД - 400 мкг); після досягнення клінічного ефекту рекомендовано зменшити дозу до 2 в порскувань у кожную ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 200 мкг).

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: головний біль, носові кровотечі, фарингіт, відчуття печіння в носі, подразнення, виразкові зміни слизової оболонки носа; АР негайного типу (наприклад, бронхоспазм, диспное), анафілактична реакція та ангіоневротичний набряк; поодинокі випадки розладів смаку та нюху; випадки перфорації носової перегородки чи підвищення внутрішньоочного тиску.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	МЕТАСПРЕЙ®	Ципла Лтд, Індія	Спрей назал. у фл. з насосом-дозатором	50 мкг/дозу	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

HAZONEКС®	Шерінг-Плау Лабо Н.В., Бельгія, в ласна філія Шерінг- Плау Корпорейшн, США, Бельгія/США	Спрей назал. у фл. з насосом- дозатором	50мкг/дозу	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ
HAZONEКС® СИНУС	Шерінг-Плау Лабо Н.В., Бельгія, в ласна філія Шерінг- Плау Корпорейшн, США, Бельгія/США	Спрей назал. у фл. з насосом- дозатором	50 мкг/дозу	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ

• **Флютиказон (Fluticasone)**

Фармакотерапевтична група: R01AD08 - глюкокортикостероїдний препарат для місцевого застосування.

Основна фармакотерапевтична дія: має виражену протизапальну та протиалергійну дію; при місцевому застосуванні не виявляє системної активності. Зменшує продукцію медіаторів запалення, простагландинів, цитокінів та інших біологічно активних речовин під час ранньої та пізньої фази АР; чинить швидку протизапальну дію на слизову оболонку носа; протиалергічна дія спостерігається ч/з 2 - 4 год. після першого застосування. Зменшує чхання, свербіж, ринорею, закладеність носа, неприємні відчуття, полегшує очні симптоми, пов'язані з ринітом; зменшення симптомів зберігається протягом 24 год. після застосування препарату в дозі 200 мкг.

Показання для застосування ЛЗ: профілактика та лікування цілорічних і сезонних алергічних ринітів, включаючи сінову пропасницю; хворим на алергічний риніт - ^{БНФ} при появі симптомів болю та відчуття тиску у носових пазухах.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: дорослі та діти старше 12 років: по 2 уприскування у кожен ніздрю 1 р/добу, ^{БНФ} бажано вранці; у деяких випадках - 2 уприскування у кожен ніздрю 2 р/добу; МДД - по 4 уприскування в кожен ніздрю; дітям 4-11 років - 1 уприскування у кожний носовий хід 1 р/добу, ^{БНФ} бажано вранці, в деяких випадках може бути необхідне 1 уприскування у кожен ніздрю 2 р/добу, МДД - по 2 уприскування у кожен ніздрю; для отримання повного терапевтичного ефекту необхідно регулярно застосовувати препарат; максимальний терапевтичний ефект настає через 3-4 дні від початку лікування, цим пояснюється відсутність негайного терапевтичного ефекту.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: реакції гіперчутливості, АР, бронхоспазм, шкірний висип, набряк обличчя або язика; головний біль, неприємний присмак і запах; глаукома, підвищення внутрішньоочного тиску, катаракта; носові кровотечі; сухість і подразнення носа та горла; перфорація носової перегородки.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	HAZOФАН	АИВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Спрей назал., у фл.	50 мкг/дозу	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ФЛІКСОНАЗЕ™	Глаксо Веллком С.А./ГлаксоСмітКляйн Фармасьютикалз С.А., Іспанія/Польща	Спрей назал., в одний, дозований, у фл.	50 мкг/дозу	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	ФЛОХАЛ	Ципла Лтд, Індія	Спрей назал., в одний, дозований, у фл.	50 мкг/дозу	1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

• **Флютиказону фуроат (Fluticasone furoate)**

Фармакотерапевтична група: R01AD12 - протинабрякові препарати для місцевого застосування при захворюваннях носа. Кортикостероїди.

Основна фармакотерапевтична дія: синтетичний фторований кортикостероїд з дуже високим рівнем спорідненості до рецепторів глюкокортикостероїдів та сильною протизапальною дією.

Показання для застосування ЛЗ: симптоматичне лікування алергічних ринітів ^{БНФ}

Спосіб застосування та дози ЛЗ: лише для інтраназального застосування; дорослі та діти віком від 12 років: рекомендована початкова доза - по 2 впорскування (27,5 мкг на одне впорскування) у кожен ніздрю 1 р/добу ^{БНФ} (загальна добова доза - 110 мкг); підтримуюча доза препарату може бути зменшена до 1 впорскування у кожен ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 55 мкг); діти віком від 6 до 11 років: рекомендована початкова доза - по 1 впорскування у кожен ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 55 мкг); у разі недостатнього контролю за симптомами риніту при впорскуванні в кожен ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 55 мкг) доза може бути збільшена до 2 впорскувань у кожен ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 110 мкг); після досягнення контролю за симптомами риніту рекомендується зменшувати дозу до 1 впорскування у кожен ніздрю 1 р/добу (загальна добова доза - 55 мкг); для отримання повного терапевтичного ефекту необхідно регулярно застосовувати препарат, початок дії спостерігається через 8 год після першого застосування, однак максимальний терапевтичний ефект настає через декілька днів від початку лікування і тому хворі повинні бути проінформовані, що ефект від лікування буде спостерігатись при регулярному застосуванні препарату; тривалість лікування повинна бути обмежена періодом впливу алергену.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: носові кровотечі, поява виразок у носі, реакції гіперчутливості, включаючи анафілаксію, ангіоневротичний набряк, висипання та кропив'янку.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до будь-якого компонента препарату.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	АВАМІС™	Глаксо Оперейшнс ЮК Лімітед, Великобританія	Спрей назал., дозований, у фл.	27,5 мкг/дозу	№ 1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

16.2.1.1.6. Стабілізатори мембран опасистих клітин

Ринорею, чхання та свербіж зменшує кромоглїциєва кислота (див. розділ «Муномодулятори та протиалергічні засоби»). Для отримання максимального ефекту препарат слід призначати до виникнення алергічних виявів й застосовувати регулярно протягом усього періоду ймовірного контакту з алергеном. Ефект розвивається через 2-4 тижні після початку лікування.

16.2.1.1.7. Засоби елімінаційної терапії при захворюваннях носа

- **Натрію хлорид (Sodium chloride) ***, ** [1] (див. п. 10.5.6. розділу "АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА РЕАНІМАТОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")

Фармакотерапевтична група: R01AX10 - засоби, що застосовуються при захворюваннях порожнини носа.

Основна фармакотерапевтична дія: зволожуюча, замісна дія; ефективно зволожує слизову оболонку носа, розріджує рясний слиз, розм'якшує сухі кірочки в носі і сприяє їх легкому видаленню; високоочищений стабілізований 0,65% р-н натрію хлориду максимально відповідає природному назальному секрету; покращує нюх та транспортну функцію миготливого епітелію, сприяє відновленню носового дихання, скорочує період реабілітації і дозволяє знизити дозу і частоту використання судинозвужуючих засобів місцевої дії.

Показання для застосування ЛЗ: захворювання порожнини носа та носових пазух, що супроводжуються сухістю слизової оболонки носа або утворенням слизу; після операційних втручань у порожнині носа та носових пазух, та для гігієнічного догляду за порожниною носа немовлят, дітей і дорослих.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Зрошується в середині порожнини носа; немовлятам і дітям застосовувати по одному, дорослим - по два розпилення в кожну ніздрю, 3-4 р/добу.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: не описані.

Протипоказання до застосування ЛЗ: відсутні.

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	НО-СОЛЬ®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	краплі назальні у фл.	0,65%	№1	4.40	
	НО-СОЛЬ®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	спрей назал. у фл.	0,65%	№ 1	7.80	
	НО-СОЛЬ®	ВАТ "Фармак", м.Київ, Україна	спрей назал. у фл.	0,65%	№1	12.50	
II.	САЛІН	Істїту то Де Анжелі С.р.л., Італія	спрей назал. у фл.	0,65%	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	
	САЛІН	Сагмел, Інк/ІДА (Інстїту то Де Анжелі), США/Італія	спрей назал. у фл.	0,65%	№1	відсутня у реєстрі ОБЦ	

- **Морська вода (Aqua maris) ****

Фармакотерапевтична група: R01AX10 засоби, які застосовуються для санації та лікування порожнини носа.

Основна фармакотерапевтична дія: препарат розріджує секрет слизової оболонки носа, сприяє його виведенню та відновленню вільного дихання.

Показання для застосування ЛЗ: для щоденної гігієни носової порожнини; зволоження слизової оболонки носа в умовах сухого повітря; очищення слизової оболонки носа від пилу, алергенів; профілактики інфекції носової порожнини в осінньо-зимовий період; зменшення сухості слизової оболонки носа; як допоміжний засіб при лікуванні г. та хр. запальних процесів носоглотки, носових порожнин та пазух; гіпертрофії аденоїдів у дітей; алергічного (вазомоторного) сезонного або цілорічного риніту; в післяопераційному періоді після хірургічних втручань на органах у носовій порожнині.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: спрей назальний з насадкою для немовлят з профілактичною та гігієнічною метою призначають немовлятам віком від 1 місяця до 1 року 1-3 рази на добу по 1-2 вприскування у кожний носовий хід. З метою лікування як допоміжний засіб до базового лікування призначають немовлятам віком від 1 місяця до 1 року 4 рази на добу по 2 вприскування у кожний носовий хід. Хьюмер 150, спрей назальний із насадкою для дітей та дорослих із профілактичною та гігієнічною метою призначають дітям віком від 1 до 7 років 1-3 рази на добу по 1-2 вприскування у кожний носовий хід; дітям віком від 7 до 12 років та підліткам 13-16 років - 2-4 рази на добу по 2 вприскування у кожний носовий хід; 16-18 років і дорослим - 3-6 разів на добу по 2-3 вприскування у кожний носовий хід. З метою лікування як допоміжний засіб до базового лікування призначають дітям віком від 1 до 7 років 4 рази на добу по 2 вприскування у кожний носовий хід; дітям віком від 7 до 12 років та підліткам 13-16 років - 4-6 разів на добу по 2 вприскування у кожний носовий хід; 16-18 років і дорослим - 4-8 разів на добу по 2-3 вприскування у кожний носовий хід. Курс лікування - 2-4 тижні, який рекомендувано повторювати через 1 місяць. Процедуру найбільш ефективно проводити до живання їжі. Краплі назальні, призначають: дітям віком до 1 року - по 1 - 2 краплі у кожний носовий хід 1 - 3 р/добу.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: гіперчутливість до компонентів препарату.

Протипоказання до застосування ЛЗ: індивідуальна гіперчутливість до компонента препарату.

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.

II.	АКВА МАРІС®	"Ядран" Галенська Лабораторія д.д., Хорватія	Крап. назальні у фл.	морської в оди Адріатичного моря 0,3 мл/1 мл	№1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	АКВА МАРІС®	"Ядран" Галенська Лабораторія д.д., Хорватія	Спрей назальни й	морської в оди Адріатичного моря 0,3 мл/1 мл	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	МАРИМЕР	Лабораторії ЖІЛЬБЕР, Франція	Спрей назальни й	стерильний р-н морської води 31,82мл/100 мл	1	34.18	3.15€
	МАРИМЕР	Лабораторії ЖІЛЬБЕР, Франція	Крап. назальні у фл.-крап.	стерильний р-н морської води 31,82мл/100 мл	№12	28.54	2.63€
	НАЗОМАРИН ДР. ТАЙСС	Др. Тайсс Натурварен ГмбХ, Німеччина	Спрей назальни й	9,9 мг сухого сольового залишку морської в оди/1 г	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ФІЗІОМЕР	ГОЕМАР ЛЕ ЛАБОРАТОІРЕ ДЕ ЛА МЕР С.А.С., Франція	Крап. назал./оч ні у контейнер ах	1 контейнер містить води стерильної морської ізотонічної 5 мл	№30	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ФІЗІОМЕР	ГОЕМАР ЛЕ ЛАБОРАТОІРЕ ДЕ ЛА МЕР С.А.С., Франція	Спрей назальни й	1 контейнер містить води стерильної морської ізотонічної	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ХЬЮМЕР 050 ГІПЕРТОНІЧНИЙ	Лабораторізі УРГО, Франція	Спрей назальни й	100 г р-ну містять 100 г нерозведеної стерильної гіпертонічної (23 г/л NaCl) морської в оди	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ХЬЮМЕР 150	Лабораторізі УРГО, Франція	Спрей назальни й	100 г спрею містять: стерильної ізотон. нерозбавленої морської води з натуральними м/е 100 г	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ХЬЮМЕР МОНОДОЗА	Лабораторізі УРГО, Франція	Крап. назал. у фл.	100 г крапель містять 100 г стерильної ізотон. нерозведеної морської води.	№18	відсутня у реєстрі ОВЦ	

16.2.1.2. Препарати для системного застосування

16.2.1.2.1. Симпатоміетики для системного застосування та їх комбінації з Н1-блокаторами

- **Трипролідин + псевдоефедрин (Triptolidine + pseudoephedrine)** [7]

Визначена добова доза (DDD): перорально - 0.24 г.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	АКТИФЕД™	Аспен Бад Олдесло ГмбХ, Німеччина	Табл.	2,5 мг/ 60 мг	№12	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	АКТИФЕД™	Аспен Бад Олдесло ГмбХ, Німеччина	Р-н для перорального застосування	1,25мг/30мг/5мл	№1	4.76	0.60\$
	ЕФІНА	БЕЛКО ФАРМА, Індія	Табл.	2,5 мг/ 60 мг	№4; 320; №100	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	РИНАЛЕКС	Гімансу Оверсіз, Індія	Табл.	2,5 мг/ 60 мг	№20	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ТРАИФЕД®	Аль-Хікма Фармасьютикалз, Йорданія	Сироп	1,25 мг/30 мг/5 мл	№1	8.28	1.04\$
	ТРАИФЕД®	Аль-Хікма Фармасьютикалз, Йорданія	Табл.	2,5 мг/60 мг	№10; №20	відсутня у реєстрі ОВЦ	

- **Цетиризин + псевдоефедрин (Cetirizine + pseudoephedrine)**

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.

II.	ЗЕСТРА	Дженом Біотек Пвт. Лтд., Індія	Табл., вкриті п/о	10.0 мг/30.0 мг	№ 10	відсутня у реєстрі ОВЦ

16.2.1.2.2. Антигістамінні засоби

Див. також розділи «Ппульмонологія. ЛЗ, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів» та «Імуномодулятори та протиалергічні засоби». Антигістамінні препарати для перорального прийому усувають свербіж, чхання, ринорею і симптоми алергічного кон'юнктивіту, який часто є супутником алергічного риніту. Практично не впливають на закладеність носа, окрім дезлоратадину.

Основна перевага антигістамінних препаратів – швидкий розвиток ефекту, що дозволяє зменшити симптоми вазомоторного риніту. Для отримання максимального ефекту їх слід призначати для профілактики перед контактом із алергеном й застосовувати регулярно в період загострення захворювання. Препарати можна призначати для лікування алергічного риніту хворим на БА, проте у зв'язку із підвищенням в'язкості мокроти їх не слід приймати в період нападу.

Недоліками антигістамінних препаратів є низька ефективність у багатьох хворих, зниження ефективності при довготривалому застосуванні, приєднання вторинної інфекції та поліпоз носа. При зниженні ефективності можлива заміна на H₁-блокатор з іншої групи.

Антигістамінні препарати для ін'єкційного введення не мають багатьох побічних ефектів пероральних препаратів.

16.2.1.2.3. Глюкокортикоїди для системного застосування

Див. також розділ «Ендокринологія. Лікарські засоби». Застосовуються при тяжкому перебігу алергічного риніту, якщо симптоми захворювання не вдається контролювати за допомогою антигістамінних пероральних засобів, симпатоміметиків та ін'єкційних ГК. Призначають курсами по 10-14 днів у розпал сезону алергії. Короткий курс преднізолону 30 мг/добу з наступним зниженням дози через 10 діб може бути рекомендований додатково до ін'єкційних ГК на початковому етапі лікування неалергічного запального риніту у хворих із вираженою набряковістю слизової оболонки.

16.2.1.2.4. Протизапальні засоби

- **Фенспірид (Fenspiride)** ^[7] (див. п. 4.3.2. розділу "ПУЛЬМОНОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ")

Фармакотерапевтична група: R03DX03 - засоби, що діють на респіраторну систему. Інші засоби для системного застосування при обструктивних захворюваннях респіраторної системи

Основна фармакотерапевтична дія: протизапальна дія, блокатор H₁-рецепторів гістаміну та α₁-адренорецепторів має антибронхоконстрикторні та протизапальні властивості; фармакологічні властивості зумовлені складним механізмом дії; має антигістамінну, спазмолітичну дію на гладку мускулатуру бронхів та запобігає розвитку набряку, зменшує виділення слизу з носа та кількість бронхіального секрету; протизапальну дію, яка є результатом гальмування утворення та секреції факторів запалення (цитокінів, TNFα, похідних арахідонової кислоти, простагландинів, лейкотрієнів, тромбоксану, вільних радикалів); інгібує α₁-адренорецептори, які стимулюють секрецію в'язкого слизу

Показання для застосування ЛЗ: г. та хр. запальні процеси ЛОР-органів (отит, синусит, риніт, ринофарингіт); сезонний та цілорічний алергічний риніт та інші прояви алергії з боку ЛОР-органів.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Дітям препарат застосовують тільки у вигляді сиропу: дітям від 0 - 14 років добова доза становить 4 мг/кг маси тіла; добову дозу слід розділити на 2-3 прийоми; діти з масою тіла до 10 кг - добова доза становить від 2 до 4 чайних ложок сиропу (10 - 20 мл), добову дозу слід розділити на 2-3 прийоми; препарат у формі сиропу можна додавати в пляшечку з дитячим харчуванням; діти з масою тіла від 10 кг - 45 кг - добова доза становить від 2 до 6 ст.л. сиропу (30 - 90 мл), добову дозу розділити 2-3 прийоми; дітям з 14 років та дорослим рекомендовано прийом табл.; зазвичай рекомендована терапевтична доза для лікування хр. запального процесу становить 2 табл. на добу, тривалість лікування залежить від перебігу захворювання та призначається лікарем; мінімальний курс лікування г. станів 7-10 днів, тривалість лікування хр. станів від 2 до 6 місяців.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: розлади травлення, нудота, біль у шлунку, діарея, блювання; запаморочення, сонливість, астенія, втома; у поодиноких випадках - помірна синусова тахікардія, яка зменшується у разі зниження дози; еритема, фіксована пігментна еритема, висип, кропив'янка, набряк Квінке.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до будь-якого з компонентів препарату.

16.2.1.2.5. Імуномодулятори

Див. також розділ «Імуномодулятори та протиалергічні засоби». Для підвищення ефективності лікування, профілактики рецидивів захворювання та загострень хр. риносинуситу застосовують імуномодулятори, як синтезовані (наприклад, поліоксидоній), так і природного походження (ІРС 19, деринат та ін.).

16.2.2. Засоби для лікування поліпозної риносинусопатії

Місцеві та системні кортикостероїди на сьогодні є основними препаратами в лікуванні поліпозу носа. Клінічний ефект кортикостероїдів при поліпозній риносинусопатії обумовлений їх вираженою протизапальною дією. При наявності у хворого з назальними поліпами алергічного риніту слід застосовувати відповідні схеми протиалергічного лікування (див. також розділ «Імуномодулятори та протиалергічні

засоби» та п.2.1. даного розділу). Враховуючи певну роль мікроорганізмів в етіопатогенезі хр. гнійно-поліпозного риносинуситу, до комплексної їх терапії залучають антимікотичні та антибактеріальні засоби (див. також розділ «Протимікробні та антигельмінтні ЛЗ) та п.2.1. даного розділу).

У випадку поліпів, які obtурують порожнину носа, на початку лікування застосовують системні кортикостероїди у вигляді короткого курсу. Ендонозальне застосування кортикостероїдів у формі дозованих аерозолів (беклометазон, флютиказон, мометазон) дозволяє досягти значного зменшення розміру поліпів. Для попередження рецидивів поліпозу носа після хірургічного лікування проводять довготривалі (до 4 місяців) повторні курси інгаляцій ГК.

16.2.3. Засоби для лікування носової кровотечі

Носова кровотеча у більшості випадків є симптомом системних захворювань, рідше розвиток цієї патології обумовлен різними порушеннями в порожнині носа та навколоносових синусах. Для зупинки кровотечі використовують різні маніпуляції:

- притискання крил носа до носової перегородки;
- припалювання зони кровотечі;
- передня, задня тампонада порожнини носа;
- перев'язка зовнішньої сонної артерії;
- ендovasкулярні методи.

Припалювання здійснюється трихлороцтовою кислотою чи проводиться кріодеструкція. Залишки кислоти нейтралізують 2-5% р-ном натрію гідрокарбонату.

З гемостатичною метою застосовують етамзілат, амінокапронову кислоту, р-н гідрохлориду кальцію (див. розділ «Гематологія. Лікарські засоби»). При захворюваннях крові використовують різні фактори згортання, в залежності від патології. У хворих з носовою кровотечею, що мають підвищений АТ застосовують антигіпертензивну терапію, поряд з іншими заходами (див. розділ «Кардіологія. Лікарські засоби»).

16.2.4. Засоби для лікування атрофічного риніту

Основне значення в лікуванні атрофічного риніту має постійне застосування різноманітних ендоназальних засобів, дія яких направлена на зволоження та пом'якшення слизової оболонки носа, стимуляцію її регенерації, зменшення запальних проявів. Для видалення кірок з носа роблять промивання порожнини носа 0,9% р-ном хлориду натрію з додаванням у нього на 200 мл 6-8 крап. 10% йоду. Застосовують місцево олію шипшини, оливкову або персикову олію, р-н Люголю з гліцерином (йоду 1 частина, калію йодиду 2 частини, гліцерину 94 частини, води 3 частини), 1% олійний р-н цитралю, р-н ретинолу ацетату в олії, йодинол. З метою зволоження й туалету слизової оболонки носа застосовують засоби елімінаційної терапії (див.п. 2.1.1.7.). Окрім місцевої терапії застосовуються системні муколітичні засоби.

16.3. Лікарські засоби, що застосовуються при захворюваннях глотки

Запальні захворювання глотки поділяють у зв'язку з переважним ураженням її слизової оболонки або мигдаликів. Запальний процес слизової оболонки глотки визначають як фарингіт (г. або хр.); захворювання лімфоїдних утворень глотки (у більшості випадків піднебінних мигдаликів) – як тонзиліт, котрий також може бути г. (ангіна) або хр.

Засоби для лікування фарингіту

Г. фарингіт часто пов'язаний з г. запаленням ВДШ. Хр. фарингіт пов'язаний з довготривалим місцевим подразненням слизової оболонки глотки. Нерідко причиною є захворювання СС системи, ШКТ, захворювання печінки та ін. Лікування залежить від форми хр. фарингіту (катаральна, гіпертрофічна або атрофічна).

Лікування при г. фарингіті та загостренні хр. фарингіту починають з обмеження подразливої їжі. Назначають інгаляції, пульверизацію або полоскання теплими лужними та антибактеріальними р-нами. Широко використовують антибактеріальні засоби (фузафунжин-див. розд. а/б) та антисептичні засоби для місцевого застосування (амбазон, гексетидін та ін.), протизапальні засоби (фенспірид).

При хр. гіпертрофічному фарингіті для змащування задньої стінки глотки або обробки гранул на ній використовують в'язучі та припікаючі засоби (коларгол, протаргол, 5-10% р-н срібла нітрата)

Засоби для лікування тонзиліту

Основними ЛЗ для лікування ангіни є АБ-засоби. При катаральній ангіні застосовують фузафунжин. При фолікулярній, лакунарній та більш важких формах ангіни одночасно призначається системна АБ-терапія. Частіше призначають пеніциліни (феноксиметилпеніцилін, оксацилін, амоксицилін, амоксицилін/клавуланат), а також макроліди, тетрацикліни, цефалоспорини I-II покоління (див. розділ «Протимікробні та антигельмінтні лікарські засоби»). Курс лікування триває не менше 10-12 днів. Перевагу віддають пероральним препаратам, в/м вводять лише при тяжкому та ускладненому протіканні ангіни. Якщо має місце виражена температурна реакція (вище 39°C), застосовують жарознижуючі засоби (див. розділ «Ревматологія. Лікарські засоби»). Місцево призначають полоскання р-нами антисептиків у

певній пропорції (див. далі), настоянками календули, ромашки; використовують йокс, гексорал, гівалекс, септолете та ін. (див. нижче). При утворенні паратонзиллярного абсцесу або парафарингіта показано хірургічне лікування - розкриття абсцесу, за наявності показів - абсцестонзилектомія. Призначають також протизапальні засоби (фенспірид).

Для стимуляції захисних сил організму та підвищення місцевого імунітету слизової оболонки ВДШ у хворих на ангіну та хр. тонзиліт використовують комплексний рослинний препарат тонзилгон Н, імуномодулятор імудон, тонзилотрен, тонзипрет. Важливим елементом комплексного лікування хр. тонзиліту є промивання тонзиллярних лакун р-нами діоксидина, мірамістіна, хлорофіліпта, йодинола (див. нижче).

16.3.1. Антисептичні засоби

16.3.1.1. Прості антисептичні засоби

- **Гексетидин (Hexetidine)** **^[7]

Фармакотерапевтична група: A01AB12 - Протимікробні та антисептичні засоби для місцевого застосування

Основна фармакотерапевтична дія: протимікробна, антисептична дія; є протимікробним засобом широкого спектра дії; ефективний проти Gr(+) та Gr(+) бактерій, дріжджів (*Candida albicans*) та грибів.

Показання для застосування ЛЗ: бактеріальні інфекції ротової порожнини; кандидоз та інші грибові захворювання глотки ^{БНФ}, як допоміжний засіб для профілактики та лікування гінгівіту; при лікуванні болю в горлі та рецидивуючих афтозних виразок для усунення неприємного запаху з рота; до і після проведення хірургічних операцій в ротовій порожнині.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Дорослі і діти віком від 6 років: спрей застосовувати 2р/добу, бажано зранку і ввечері, після їди; р-ном промивати рот або полоскати горло 15 мл нерозведеного р-ну протягом ½ хвилини 2-3 р/добу. Тривалість лікування визначає лікар залежно від ступеня тяжкості та особливостей перебігу захворювання.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: виразки на слизовій оболонці, алергічний контактний дерматит, ангіоневротичний набряк зміна смакових відчуттів протягом 48 год. (відчуття «солодкого» може двічі змінюватися на відчуття «гіркого»); чутливість слизової оболонки: печіння, відчуття оніміння; подразнення (болісність, відчуття жару, свербіж) язика та/або слизової оболонки ротової порожнини, зниження чутливості; гіперчутливість; оборотна зміна кольору зубів і язика.

Протипоказання до застосування ЛЗ: розчин: діти молодше 6 років, гіперчутливість до препарату; спрей протипоказаний: БА або будь-які інші захворювання дихальних шляхів, пов'язані з їх гіперчутливістю.

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОВЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ГЕКСОСЕПТ®	АТ "Стома", м.Харків, Україна	Спрей для ротової порожнини	0,2%	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
II.	ГЕКСОРАЛ®	Фамар Орлеан, Франція	Спрей для ротової порожнини	0,2%	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ГЕКСОРАЛ®	Фамар Орлеан, Франція	Р-н для ротової порожнини	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	СТОМАТИДИН	Босналек д.д., Боснія і Герцеговина	Р-н у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	СТОМАТИДИН®	Босналек д.д., Боснія і Герцеговина	Р-н у фл.	0,1%	№ 1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	СТОПАНПН	АИВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Спрей, у флаконах	1,92 мг/мл	№ 1	30.72	3,86\$
	СТОПАНПН	АИВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Р-н д/місцевого застосування, у флаконах	0,1 г/100 мл	№ 1	20.24	2,54\$

- **Декаметоксин (Decamethoxin)** ^[7]

Фармакотерапевтична група: R02AA20 -препарати, що застосовуються при захворюваннях горла. Різні антисептики.

Основна фармакотерапевтична дія: антисептична дія; належить до групи бісчетвертичних амонієвих сполучень; є поверхнево-активною речовиною, що змінює проникність мікробної клітини, приводячи до її деструкції та загибелі м/о; має широкий спектр антимікробної дії відносно грампозитивних (стафілококи, стрептококи, пневмококи) і грамнегативних (менінгококи, гонококи) коків, коринебактерій, ентеробактерій, псевдомонад, найпростіших, дерматофітів, дріжджеподібних грибів роду *Candida*, хламідій і вірусів, діє на антибіотикорезистентні штами стафілококу; при терапії препаратом резистентні форми м/о формуються повільно; ускладні комплексної терапії потенціє дію інших антимікробних засобів; у концентрації 0,01-8,0 мкг/мл діє бактерицидно на коринебактерії дифтерії; у концентрації 0,03-0,1 мкг/мл пригнічує утворення екзотоксину, а в бактерицидній концентрації впливає на екзотоксин коринебактерій дифтерії; на мікробні клітини препарат діє бактерицидно, спороцидно і фунгіцидно; не пригнічує специфічну і неспецифічну імунологічну реактивність організму людини.

Показання для застосування ЛЗ: У складі комплексної терапії захворювань порожнини рота, глотки, гортані (гінгівіт, пародонтит порожнини рота, стоматит, кандидоз слизової оболонки порожнини рота, фарингіт, ларингіт, тонзиліт, початкова стадія ангіни); санація порожнини рота, глотки, носоглотки у носіїв патогенного стафілококу, дифтерійної палички, кандиди; антимікробна профілактика після хірургічних втручань у порожнині рота, зів, гортані.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: застосовується сублінгвально (тримати під язиком до повного розчинення); дорослим - по 1 табл. 4-6 р/добу ; тривалість лікування не повинна перевищувати 7 днів.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: гіперсалівація, що зникає після розсмоктування табл.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату.

Визначена добова доза (DDD): невизначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОВЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	СЕПТЕФРИЛ	ЗАТ НВЦ "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод", м.Київ, Україна	Табл. у бл.	0,2 мг	№ 10	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	СЕПТЕФРИЛ	ЗАТ НВЦ "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод", м.Київ, Україна	Табл. у контурних безчар/у п.	0,2 мг	№ 10	1.35	
	СЕПТЕФРИЛ®-ДАРНИЦЯ	ЗАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", м.Київ, Україна	Табл. у контурних чар/у п.	0,2 мг	№ 10x2	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	СЕПТЕФРИЛ®-ДАРНИЦЯ	ЗАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", м.Київ, Україна	Табл.	0,2 мг	№ 10	1.30	

• **Фенол (Phenol) ****

Фармакотерапевтична група: R02AA19 - препарати, що застосовуються при захворюваннях горла. Антисептики.

Основна фармакотерапевтична дія: Належить до ароматичних спиртів, а їх р-ни у концентрації 0,5-1,5 % чинять антисептичну, а також короточасну слабку знеболювальну дію (за рахунок блокування виникнення та проведення нервових імпульсів внаслідок зменшення проникності мембран для іонів натрію); вони діють бактериостатично відносно вегетативних форм Гр(+) і Гр(+) м/о та деяких вірусів, а також дуже повільно діють на спори та кислотостійкі бактерії.

Показання для застосування ЛЗ: У комплексній терапії запальних захворювань слизової оболонки глотки і ротової порожнини (тонзиліти, після тонзилектомії, афтози та виразкові ураження слизової оболонки ротової порожнини, невеликі хірургічні операції).

Спосіб застосування та дози ЛЗ: Дорослим та дітям віком старше 12 років разова доза становить 5 аерозольні випуски; дітям від 2 до 12 років разова доза - 3 аерозольні випуски під наглядом дорослих; повторювати розпилення необхідно кожні 2-4 год. або відповідно до рекомендацій лікаря; тривалість лікування визначає лікар індивідуально, враховуючи клінічний ефект та переносимість препарату.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: АР у вигляді шкірних висипань, почервоніння та набряку шкіри, місцевий набряк горла.

Протипоказання до застосування ЛЗ: діти до 2-х років; гіперчутливість до препарату, а також запальні захворювання поширених ураженнях слизових оболонок; значні порушення функції печінки або нирок; не слід застосовувати фенол у вигляді спрею для горла хворим із запаленням надгортаника.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ОРАСЕПТ	Сагмел, Інк, США	Спрей у фл.	1,4%	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ОРАСЕПТ®	Фамар С.А., Греція	Спрей оральний у фл.	1,4%	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	ФАРМАСЕПТИК	Фармасайнс Інк, Канада	Р-н у фл.	1,4%	1	відсутня у реєстрі ОВЦ	

• **Флурбіпрофен (Flurbiprofen) ****

Фармакотерапевтична група: M01AE09 - нестероїдні протизапальні препарати.

Основна фармакотерапевтична дія: анальгезуюча та протизапальна дія; симптоматичний засіб для полегшення болю у горлі при інфекційно-запальних захворюваннях глотки; дія обумовлена інгібуванням ферменту циклооксигенази та пригніченням синтезу простагландинів; проявляє периферійну, а не центральну активність; однаково пригнічує дію PGE2 та PGF2a завдяки інгібуванню ендопероксидази.

Показання для застосування ЛЗ: симптоматичне лікування болю у горлі при інфекційно-запальних захворюваннях ротової порожнини та глотки.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: дорослі та діти старше 12 років - по 1 табл. для розсмоктування кожні 2 - 3 год до полегшення болю; максимальна добова доза становить 5 табл.; не слід застосовувати більше 3-х діб.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: спотворення смакових відчуттів та елементи парестезій у вигляді печіння, поколювання або пощипування, роз'ятрення слизової оболонки ротової порожнини; існує потенційний ризик розвитку побічних реакцій, які притаманні препаратам групи НПЗЗ, з боку ШКТ, органів кровообігу, сечовидільної системи.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату; виразкова хвороба шлунка у фазі гострення; БА та риніт на фоні прийому ацетилсаліцилової кислоти або інших НПЗЗ; дитячий вік молодше 12 років; вагітність.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.

II.	МАЖЕЗИК-САНОВЕЛЬ	Сановель Іляч Санаї ве Тиджарет А.Ш., Туреччина	Табл., вкриті п/о	100 мг	№ 30	відсутня у реєстрі ОВЦ
	СТРЕПСІЛС ІНТЕНСІВ	Рекітт Бенкізер Хелскер Інтернешнл, Великобританія	Табл.для смоктання	8,75 мг	№ 16	відсутня у реєстрі ОВЦ
	СТРЕПСІЛС® ІНТЕНСІВ З МЕДОМ ТА ЛИМОНОМ	Рекітт Бенкізер Хелскер Інтернешнл, Великобританія	Льодяники	8,75 мг	№ 16	відсутня у реєстрі ОВЦ

- **Фузафунгін (Fusafungine) ^[1]** (див. п. 16.2.1.1.1. розділу "ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")
- **Холіну саліцилат (Choline salicylate) ****

Фармакотерапевтична група: A01AD11 - засоби для місцевого застосування.

Основна фармакотерапевтична дія: анальгезуюча та протизапальна, слабка бактерицидна дія; похідне саліцилової кислоти (нестероїдний протизапальний засіб з аналгетичним і жарознижуючим ефектом); протизапальний ефект залежить від пригнічення активності циклооксигенази, що відіграє головну роль у зменшенні синтезу циклічних супраоксидів і медіаторів запалення; аналгетичний ефект зумовлений двома механізмами: центральним (через пригнічення підкоркових структур) і периферичним (шляхом зменшення больової чутливості у нервових закінченнях); жарознижуючий ефект залежить також від пригнічення синтезу простагландинів; наявність холіну збільшує слиновиділення, що також сприяє протизапальному ефекту препарату.

Показання для застосування ЛЗ: інфекційно-запальні захворювання горла^{БНФ} - фарингіт.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: дорослі та підлітки від 12 років - по 1 табл. 4 - 6 р/добу; якщо симптоми не зменшуються протягом 1-2 днів, слід переглянути лікування; курс лікування визначається індивідуально.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: АР (почервоніння або висип на шкірі, кашель, закладеність носа, набряк обличчя, утруднення ковтання та дихання); ушкодження слизової оболонки ШКТ (біль у животі, блювання, шлунково-кишкові кровотечі); дуже рідко при застосуванні саліцилатів дітям віком до 12 років можливе виникнення синдрому Рейє.

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до саліцилатів, НППЗ; варикозно розширені вени стравоходу (через ризик виникнення кровотечі). Препарат застосовують для лікування дітей віком старше 12 років

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ФАРИНПН	ВТО "ЕВА" С.А., Польща	Льодяники	150 мг	№ 16	відсутня у реєстрі ОВЦ	

16.3.1.2. Комбіновані антисептичні засоби

Одиниця будь-якої лікарської форми містить амільметакрезолу - 0.6 мг, 2,4-дихлорбензилового спирту - 1.2 мг.

- **Амільметакрезол + дихлорбензиловий спирт + лідокаїн (Amilmethacrezole + spiriti dichlorbenzolicі + lidocaine) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	СТРЕПСІЛС® ПЛЮС	Рекітт Бенкізер Хелскер Інтернешнл, Велика Британія	Льодяники	0,6 мг/ 1,2 мг/ 10 мг	№16	відсутня у реєстрі ОВЦ	
	СТРЕПСІЛС® ПЛЮС	Фамар Недерланд Б.В., Нідерланди	Спрей орому козний у фл.	(0,223 г/0,446 г/0,6 г)/100 мл	№1	відсутня у реєстрі ОВЦ	

- **Амільметакрезол + дихлорбензиловий спирт + кислота аскорбінова (Amilmethacrezole + spiriti dichlorbenzolicі + ascorbic acid) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	СТРЕПСІЛС® З ВІТАМІНОМ С зі смаком апельсина	Рекітт Бенкізер Хелскер Інтернешнл, Великобританія	Льодяники	0,6 мг/1,2 мг/33,5 мг	№ 24	відсутня у реєстрі ОВЦ	

- **Декаваліній + кислота аскорбінова (Decvalinium + ascorbic acid) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ЕФІЗОЛ	Балканфарма-Дупниця АТ, Болгарія	Табл.для смоктання	0,25мг/30мг	№20 №40	відсутня у реєстрі ОВЦ	

- **Дихлорбензиловий спирт + ментол + анетол + олії перцевої м'яту (Spiritі dichlorbenzolicі + menthole + anethole + mentha piperita) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	АНГІ СЕПТ ДР. ТАЙСС	Др. Тайсс Натурварен ГмбХ, Німеччина	Табл.для смоктання	1,2 мг/5,4 мг /2,4 мг/0,6 мг	№ 12, № 24		відсутня у реєстрі ОВЦ
	АНГІ СЕПТ ДР. ТАЙСС	Др. Тайсс Натурварен ГмбХ, Німеччина	Табл.для смоктання	1,2 мг/5,4 мг /2,4 мг/0,6 мг	№ 12, № 24		відсутня у реєстрі ОВЦ
	АНГІ СЕПТ ДР. ТАЙСС	Др. Тайсс Натурварен ГмбХ, Німеччина	Табл.для смоктання	1,2 мг/5,4 мг /2,4 мг/0,6 мг	№ 12, № 24		відсутня у реєстрі ОВЦ
	АНГІ СЕПТ ДР. ТАЙСС	Др. Тайсс Натурварен ГмбХ, Німеччина	Табл.для смоктання	1,2 мг/5,4 мг /2,4 мг/0,6 мг	№ 12, № 24		відсутня у реєстрі ОВЦ
	АНГІ СЕПТ ДР. ТАЙСС	Др. Тайсс Натурварен ГмбХ, Німеччина	Табл.для смоктання	1,2 мг/5,4 мг /2,4 мг/0,6 мг	№ 12, № 24		відсутня у реєстрі ОВЦ

• Йод + Гліцерин + Калію йодид (Iodine + Glycerol + Potassium iodide) **

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ЛЮГОЛЬ З ГЛІЦЕРИНОМ	ЗАТ "Фармнатур", м.Одеса, Україна	Р-н для зовнішнього застосування	(10мг/20мг)/1г			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ЛЮГОЛЯ РОЗЧИН	ДП "Експериментальний завод медичних препаратів Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України", м.Київ, Україна	Р-н для зовнішнього застосування	(1г/94г/2г)/100 г			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ЛЮГОЛЯ РОЗЧИН	ЗАТ Фармацевтична фабрика "Віола", м.Запоріжжя, Україна	Р-н для зовнішнього застосування	(1г/2г)/100г			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ЛЮГОЛЯ РОЗЧИН	ТОВ "ДКП "Фармацевтична фабрика", м.Житомир, Україна	Р-н	(1г/2г)/100г			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ЛЮГОЛЯ РОЗЧИН З ГЛІЦЕРИНОМ	ВАТ "Тернопільська фармацевтична фабрика", м.Тернопіль/ТОВ "Тернофарм", м.Тернопіль, Україна/Україна	Р-н для зовнішнього застосування	(10мг/20мг)/1г			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ЛЮГОЛЯ РОЗЧИН З ГЛІЦЕРИНОМ	ТОВ "Фармацевтична фабрика", м.Івано-Франківськ, Україна	Р-н для зовнішнього застосування	(1г/2г)/100г			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ЛЮГОЛЯ РОЗЧИН З ГЛІЦЕРИНОМ	ВАТ "Фітофарм", м.Артемівськ, Донецька обл., Україна	Р-н для зовнішнього застосування	(10мг/830мг/20мг)/1г			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ЛЮГОЛЯ РОЗЧИН З ГЛІЦЕРИНОМ	Комунальне підприємство "Луганська обласна Фармація", Фармацевтична фабрика, м.Луганськ, Україна	Р-н	(10мг/94мг/20мг)/1г			відсутня у реєстрі ОВЦ

• Біклотимол + лізоцим + еноксолон (Biclothymol+Lysozyme + enoxolone) **^[1]

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ГЕКСАЛІЗ	Лабораторії БУШАРА-РЕКОРДАТІ, Франція	Табл.для розсмоктування	5 мг/5 мг/5 мг	№30		відсутня у реєстрі ОВЦ

• Ментол + олія рицинова + камфора + олія евкаліптова + нітрофурал (Mentol + oleum ricini + camphora + eucalyptus vitalinalis + nitrofurural) **^[1]

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОВЦ.

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	КАМФОМЕН®	АТ "Стома", м.Харків, Україна	Аерозоль	(0,06г/0,61г/0,61г/0,61г/0,002г(2мг)) в 1 балоні	№1	14.10	

КАМФОМЕН®	АТ "Стома", м.Харків, Україна	Спрей орому коз і назальний	(6 мг/ 6,6 мг/61мг/ 0,2 мг)/1 г		13.15	

• **Повідон-йод + алантоїн (Povidone-iodine + alanthoine) * , ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ИОКС	ТЕВА Чех Індастріз с.р.о., Чеська Республіка	Обполіскувач для горла	(85 мг/1 мг) 1 мл	1		відсутня у реєстрі ОБЦ
	ИОКС	АИВЕКС Фармасьютикалз с.р.о., Чеська Республіка	Спрей	(2,55 г/0,03 г)/30 мл	1		відсутня у реєстрі ОБЦ

• **Стрептоцид + норсульфазол + тимол + олія евкаліптова + олія м'яту перцевої (Streptocide + norsulphasol + timol + eucalyptus vitaminalis + mentha piperita) **^[1]**

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ІНГАЛІПТ	АТ "Стома", м.Харків, Україна	Аерозоль 1 балон (30 мл)	0,75г/0,75г/0,015г/ 0,015г/0,015г	1	22.30	
	ІНГАЛІПТ- ЗДОРОВ'Я	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Аерозоль 1 балон (30 мл)	0,75г/0,54г/0,015г/ 0,015г/0,015г			відсутня у реєстрі ОБЦ
	ІНГАЛІПТ- ЗДОРОВ'Я	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Спрей для інгаляцій		1		відсутня у реєстрі ОБЦ
	ІНГАЛІПТ- ЗДОРОВ'Я ФОРТЕ	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Спрей для ротової порожнини				відсутня у реєстрі ОБЦ
	ІНГАЛІПТ- ЗДОРОВ'Я ФОРТЕ 3 РОМАШКОЮ	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Спрей для ротової порожнини				відсутня у реєстрі ОБЦ
	ІНГАЛІПТ-КМ	АТ "Стома", м.Харків, Україна	Спрей (30 мл)	0,75г/0,75г/0,015г/ 0,015г/0,015г	1	22.30	
	ІНГАЛІПТ-Н	ТОВ "Мікрофарм", м.Харків, Україна	Спрей для інгаляцій у балонах	0,75 г/0,75 г			відсутня у реєстрі ОБЦ
II.	ІНГАЛІПТ	ТОВ "Віпс-Мед", м.Фрязіно, Російська Федерація	Спрей фл.	0,5г/0,5г/0,01г/ 0,01г/0,01г/1,4г			відсутня у реєстрі ОБЦ

• **Хлорбутанол + камфора + ментол + олія евкаліптова (Chlorambutanol + camphora + menthole + eucalyptus vitaminalis) **^[1]**

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	КАМЕТОН	ТОВ "Мікрофарм", м.Харків, Україна	Аерозоль у балонах	0,1 г/0,1 г/0,1 г			відсутня у реєстрі ОБЦ
	КАМЕТОН	АТ "Стома", м.Харків, Україна	Аерозоль у балонах	0,1 г/0,1 г/0,1 г/0,1 г		19.25	
	КАМЕТОН	АТ "Стома", м.Харків, Україна	Спрей орому козний і назальний	0,1 г/0,1 г/0,1 г/0,1 г		10.70	
	КАМЕТОН- ЗДОРОВ'Я ФОРТЕ	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Спрей орому козний у балонах по 25 г,	0,25г/0,25г/0,25г/ 0,25г/0,025г			відсутня у реєстрі ОБЦ
	КАМЕТОН- ЗДОРОВ'Я ФОРТЕ	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Спрей орому козний у фл. по 40 г	0,4 г/0,4 г			відсутня у реєстрі ОБЦ

• **Хлоргексидин + кислота аскорбінова (Chlorhexidine + ascorbic acid) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.

I.	СЕПТАЛОР	ВАТ "Тернопільська фармацевтична фабрика", м. Тернопіль/ ТОВ "Тернофарм", м. Тернопіль, Україна	Табл. для смоктання	5 мг/ 50 мг	№ 10x2	відсутня у реєстрі ОВЦ
II.	СЕБІДИН ПЛЮС™	ГлаксоСмітКляйн Фармасьютикалз С.А., Польща	Табл. для смоктання	5 мг/75 мг	№16	відсутня у реєстрі ОВЦ
	СЕБІДИН™	ГлаксоСмітКляйн Фармасьютикалз С.А., Польща	Табл. для смоктання	5 мг/50 мг	№20	відсутня у реєстрі ОВЦ

• **Хлоргексидін + кислота аскорбінова + тетракаїн (Chlorhexidine + ascorbic acid + tetracaine) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	АНТИ-АНПН ФОРМУЛА	Натур Продукт Європа Б.В./Х. тен Херкель Б.В., Нідерланди/Нідерланди	Табл. для смоктання	2мг/50мг/0,2мг	320		відсутня у реєстрі ОВЦ
	АНТИ-АНПН ФОРМУЛА	Натур Продукт Європа Б.В., Нідерланди	Пастилки	2мг/50мг/0,2мг	№ 12, № 24		відсутня у реєстрі ОВЦ

• **Хлоргексидін + лідокаїн + тиротрицин (Chlorhexidine + lidocaine + tirotricine) ****

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
II.	ТРАХІСАН	Енгельгард Арцнайміттель ГмБХ & Ко.КГ, Німеччина	Табл. для смоктання	1.0мг/1.0мг/0.5 мг	№ 10x2		відсутня у реєстрі ОВЦ

16.3.2. Рослинні та гомеопатичні препарати

• **Хлорофіліпт (Chlorophyllipt) ** [П]**

Фармакотерапевтична група: D08AX10 - антисептичні та дезінфікуючі засоби.

Основна фармакотерапевтична дія: протимікробна дія; є сумішшю хлорофілів з листя евкаліпта; має антибактеріальну (бактерицидну і бактериостатичну) та етіотропну дію відносно антибіотикостійких і антибіотикозалежних стафілококів, чинить регулюючий вплив на імунологічні реакції, стимулюючи гуморальний та фагоцитарний захист організму; має здатність елімінувати плазміди стійкості різних збудників бактеріальної інфекції до а/б, збільшує вміст кисню в тканинах, чинить виражену детоксикуючу дію; виявлений тропізм даного препарату до легеневої тканини і відсутність будь-якого канцерогенного, мутагенного, тератогенного і ембріотоксичного ефектів.

Показання для застосування ЛЗ: тонзиліти, фарингіти, ларингіти.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: при захворюваннях ЛОР-органів дорослим внутрішньо по 1 ч.л. р-ну в олії 4 р/добу протягом 7 днів, а також при гайморитах, етмоїдитах місцево капати препарат від 5 - 10 крап. до 8 разів; піпетки 3 - 4 р/добу на день у кожну половину носа; хворим з г. ларинго-бронхітами - внутрішньо дорослим по 5 мл 4 рази на день (курс лікування - 7 - 10 днів); застосовують у табл. по 0,0125 г або 0,025 г залежно від ступеня тяжкості патологічного процесу, а також віку хворого; табл. не ковтати і не розжовувати, а тримати у порожнині рота до повного розсмоктування; добова доза для дорослих - 0,025 г (1 табл.) 5 р/добу; кратність прийому - 1 табл. кожні 4,5 год; курс лікування - 7 днів; у формі спрею застосовується місцево при запаленнях органів ВДШ (ангіни, ГРЗ) - дорослим оприскувати зів 3 - 4 р/добу протягом 3 - 4 днів.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: можливі АР.

Противпоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до препарату.

Визначена добова доза (DDD): не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОВЦ.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ХЛОРОФІЛІН-ОЗ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Спрей	2 мг/1 мл	1		відсутня у реєстрі ОВЦ
	ХЛОРОФІЛІН-ОЗ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Р-н спиртовий у фл.	10 мг/мл	1		відсутня у реєстрі ОВЦ
	ХЛОРОФІЛІН-ОЗ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Табл. у банках, контейн., бл.	25 мг	№ 10, №20, №40		відсутня у реєстрі ОВЦ

ХЛОРОФІЛІН-ОЗ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Табл. у банках, бл	12,5 мг	№10, №20	відсутня у реєстрі ОВЦ
ХЛОРОФІЛІПТ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Табл. у банках, контейн., бл	25 мг	№ 10, №20, №40	відсутня у реєстрі ОВЦ
ХЛОРОФІЛІПТ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Табл. у банках, бл	12,5 мг	№10, №20	відсутня у реєстрі ОВЦ
ХЛОРОФІЛІПТ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Спрей	2 мг/1 мл	1	відсутня у реєстрі ОВЦ
ХЛОРОФІЛІПТ	ТОВ "Дослідний завод "ГНЦЛС", м.Харків, Україна	Р-н спиртовий у флаконах	10 мг/мл	1	відсутня у реєстрі ОВЦ
ХЛОРОФІЛІПТ	АТ "Галичфарм", м.Львів, Україна	Р-н спиртовий у фл. та у банках	10 мг/мл	1	15.81

16.3.3. Муколітичні засоби

Див. розділ «Пульмонологія. Лікарські засоби, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів».

16.3.4. Інші засоби

- **Прополіс (Propolis) ****

Фармакотерапевтична група: D03AX -Засоби для лікування ран та виразкових уражень. Препарати, які сприяють загоюванню ран.

Основна фармакотерапевтична дія: протимікробна, протизапальна, репаративна активність; прополіс (бджолиний клей) - продукт життєдіяльності бджіл, який містить ряд біогенних речовин: ефірні олії, суміш смол, віск, флавоноїди, флавонони, похідні коричної кислоти та інші.

Показання для застосування ЛЗ: отит, фарингіт, тонзиліт, гайморит.

Спосіб застосування та дози ЛЗ: настойку застосовують місцями дорослим та дітям віком від 3-х років у вигляді аплікацій, полоскання, промивання, а також призначають у формі інгаляцій; при фарингіті, тонзиліті настойкою змазують слизові оболонки глотки та мигдаликів 2 - 3 р/день або проводять зрошення в однім р-ном препарату у співвідношенні 1 : 20; додаткові пазухи носа промивають сумішшю настойки прополісу з фізіологічним р-ном у співвідношенні 1 : 10; тривалість курсу лікування - 14 днів.

Побічна дія та ускладнення при застосуванні ЛЗ: кропив'янка, локальний свербіж шкіри, локальний набряк, почервоніння шкіри, пухирі, везикулярні висипання, сухість і тріщини шкіри, особливо на кистях та інших частинах тіла, що контактують з препаратом; запаморочення; підвищення температури тіла; задишка; можливі місцеві реакції (числі відчуття печіння язика, сухість у роті).

Протипоказання до застосування ЛЗ: гіперчутливість до продуктів бджільництва, екзема, кровотечі з ушкоджених ділянок шкіри і слизових оболонок, діти до 3 років.

Торгова назва:

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.
I.	ПРОПОЛІСУ НАСТОЙКА	ВАТ "Тернопільська фармацевтична фабрика", м.Тернопіль/ТОВ "Тернофарм", м.Тернопіль, Україна/Україна	Настойка у фл.- крап.	1:10			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ПРОПОЛІСУ НАСТОЙКА	ВАТ "Вітаміни", м.Умань, Черкаська обл., Україна	Настойка у фл.	0,1 г/мл			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ПРОПОЛІСУ НАСТОЙКА	Науково-виробниче акціонерне товариство закритого типу "Цвітень", Дніпропетровськ, Україна	Настойка у фл.	1:10			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ПРОПОЛІСУ НАСТОЙКА	Комуніальне підприємство Київської обласної ради "Фармацевтична фабрика", м.Київ, Україна	Настойка у фл.	1:10			відсутня у реєстрі ОВЦ
	ПРОПОЛІСУ НАСТОЙКА	ВАТ "Монфарм", м.Монастирище, Черкаська обл., Україна	Настойка у фл.	1:10			відсутня у реєстрі ОВЦ

Комбіновані препарати

- **Прополіс + кислота аскорбінова (Propolis + ascorbic acid) ** [1]**

	Торгова назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Ціна DDD, у.о.

I.	ПРОАЛОП	ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я", м.Харків, Україна	Табл.	17,5 мг/31,5 мг	№ 10, № 10x2, № 10x3	відсутня у реєстрі ОБЦ

16.4. Засоби, що застосовуються при захворюваннях гортані

16.4.1. Засоби для лікування ларингіту

Ларингіти – запалення слизової оболонки гортані, що, як правило, вражається вторинно і рідко буває самостійним захворюванням. Розрізняють г. та хр. форми ларингіту. У свою чергу г. ларингіт розподіляється на катаральну, набряково-інфільтративну та флегмонозну форми. Хронічний – на катаральну, гіперпластичну та атрофічну форми. Основними симптомами ларингітів є – кашель, біль у горлі, відчуття стороннього тіла, осиплість голосу, що нерідко призводить до афонії.

Незалежно від форми ларингіту всім хворим рекомендується голосовий режим, дієта, що виключає гостру, кислу, а також гарячу та холодну їжу. Забороняється прийом алкогольних та тютюнових виробів.

Медикаментозна терапія, в залежності від етіологічного чинника, складається з антибактеріальної (захищені пеніциліни, цефалоспорини II-III покоління, макроліди), протинабрякової (кортикостероїдні, діуретичні препарати), муколітичної (лазолван, АЦЦ, синупрет та інш.), антигістамінної (II покоління) терапії.

Застосовують вливання в гортань лікових речовин (суміші антибіотиків, масляні суміші, гідрокортизон, адреналін) які проводяться гортанним шприцем. Дуже широко використовується фізіотерапевтичні методи лікування - фонофорез з гідрокортизоном, УВЧ на ділянку гортані, інгаляції: лужні, лужно-олійні, чи інгаляції індивідуальним інгалятором (наприклад "Біопарокс)

- **Фенспірид (Fenspiride)** ^[7] (див. п. 4.3.2. розділу "ПУЛЬМОНОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ", п. 16.2.1.2.4. розділу "ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")
- **Фузафунгін (Fusafungine)** ^[7] (див. п. 16.2.1.1.1. розділу "ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")

16.4.2. Засоби для лікування набряку гортані

Набряк гортані може призводити до розвитку стенозу гортані, при швидкому його розвитку може виникати загроза життю хворого. В такій ситуації необхідно вживати екстрених заходів, аж до виконання конікотомії, трахеотомії. Набряк гортані, який не викликає тяжкого стенозу (I та II ступеня), в умовах стаціонару лікують із застосуванням ЛЗ – **медикаментозне дестенозування**. При запальній природі набряку призначають інтенсивну а/б-терапію (парентеральне введення). Для зменшення набряку використовують дегідратуючі та сечогінні засоби: в/в 40% р-н глюкози з аскорбіновою кислотою, 10% р-н кальцію хлориду або глюконату кальцію, фуросемід, манітол. Виражені протизапальні, гіпосенсибілізуючі та протинабрякові засоби мають ГК. Преднізолону гемісукцинат вводять в/м або в/в в дозі від 30 до 120 мг одночасно, ін'єкцію можна повторити через 5-6 год. При наявності кашлю, вираженої густій мокроті або кірках в гортані й трахеї призначають муколітики - ацетилцистеїн, карбоцистеїн і бромгексин; в гортань вливають суміш а/б (пеніцилін на 0,9% р-ні NaCl) та суспензію гідрокортизону.